

brat *frančišek* 2

Svet je tako tisti človek,
ki je povezan z Bogom, ki živi v Bogu.

SVETNIŠTVO

Anton VOVK

Pogovor z Dominikom Brusom

Dante Alighieri

DHV 2018

- 3 Urednikova beseda
- 4 Frančiškova duhovnost
Svetništvo
- 8 Naša evangelizacija
Anton Vovk
Paket 14-dnevnega romanja:
sanje, pričevanje, potovanje
- 14 Frančiškov svetni red
Tretji evropski kongres
OFS in FRAME v Kaunasu v Litvi
Frančiškov brat, duhovnik Dominik Brus,
sin naših sončnih planin
Dante Alighieri
- 22 Iz naših družin
Duhovne vaje Frančiškovih bratov in sester 2018
Voliilni kapitelj KB Vipavski križ
KB Vipavski Križ se veseli novih članov
Po sledih in v slogu svetega Frančiška
- 28 Mladi Frančišku
Slutiti! Iskati. Najti?
- 29 Pravičnost in mir
Ene sanje, eno ime, ena beseda
Lučkarsko silvestrovanje v Kančevcih
Romanje, dolgo 3000 km
- 33 Korenine in sadovi
Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (36, 37)
- 36 Sveta dežela
Elizabeta Fjodorovna Romanova (1864–1918)
Ne boj se stopiti na neznano pot,
da bi dosegel nepoznane cilje
Cvetna nedelja v Jeruzalemu
- 46 Razvedrilo
Lončarji z gorečim srcem
Nagradna izpolnjevanica

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zbef/revija_BF

Izdajatelj:
Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbef/

Za založbo:
Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:
Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiškov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:
Aleš Porenta

Fotografije:
Naslovka: Zemlja, Peter Skoberne
Ostalo: Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:
Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana

Naklada: 2.200

Naslov uredništva:
Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:
Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana
TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;
sklic na 00 700-18.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Kazalo je, da letošnja zima ne bo nič kaj bela, pa se je vendarle ohladilo in nasulo dobršno mero snega, ki je pobelil našo deželo od severa do juga in od vzhoda do zahoda. Sneg poskrbi, da se zemlja spočije in si nabere moči za novo setev, ki bo nastopila čez nekaj mesecev. Ob začetku postnega časa smo bili posuti s pepelom, da bi tudi mi pripravili svoja srca za Jezusov odrešenjski dar. Povabljeni in spodbujeni smo bili, da se spreobrnemo in verujemo evange-

liju, da s svojim vsakdanjim življenjem pričujemo za Jezusa Kristusa.

V tokratni številki revije Brat Frančišek bomo razmišljali o pričevanju svetnikov in se pobliže srečali z božjim služabnikom Antonom Vovkom.

Odlično orodje za rast v svetosti je tudi udeležba na duhovnih vajah. Pripravljene so na različnih lokacijah, za »stare« in mlade.

V svetodeželski rubriki bomo tokrat spoznali Elizabeto Fjodorovno Romanovo (1864–1918), spreobrnjenko – novo svetnico in mučenka Ruske pravoslavne cerkve.

Med Pozabljenimi spretnostmi se bomo seznanili z lončarsko obrtjo, da bi tudi mi, kot glina, bili voljni v rokah Oblikovalca.

Ob koncu bi se rad zahvalil vsem, ki podpirate izhajanje naše revije, novo številko transakcijskega računa pa najdete v kolofonu revije. Priložene so tudi položnice za Sveto deželo.

Želim vam poglobljen postni čas in doživeto Veliko noč!

Vse dobro! br. Janez Papa

Svetništvo

Ljudje neprestano sestavljamo različne lestvice, sploh na začetku leta so pogoste. Nogometni navdušenci iščemo svojega igralca na seznamu najboljših strelcev ali med najboljšimi igralci leta/sezone, filmska industrija podeljuje različne nagrade za najboljše igralce, v medijih se pojavljajo sezname najbolj oblečenih ljudi, v alpskem smučanju podeljujejo kristalne globuse in še in še ... Po eni strani se lahko jezimo zaradi vsega tega primerjanja, ker vemo, da je vsak človek edinstven. Po drugi strani pa lahko vse skupaj vzamemo tudi pozitivno – na lestvici smo se znašli, ker nas je nekdo opazil, ovrednotil in potrdil naš trud, zakaj se tega ne bi veselili? V tem drugem pomenu lahko razumemo tudi različne sezname svetnikov – ne kot lestvico, kjer se med seboj prerivajo tisti, ki se želijo pokazati, koliko so sveti,

ampak kot paleto možnosti, kako lahko živimo odnos z Bogom. Svet (latinska beseda sanctus je sicer povezana z rimskim bogom Sanktusom, se pa uporablja za prevod grške besede hagios, ki pomeni posvetiti, izvzeti iz običajne rabe, narediti za sveto) je tako tisti človek, ki je povezan z Bogom, ki živi v Bogu.

Svetost v različnih verstvih

Mnogo svetovnih verstev priznava posebno mesto ljudem, ki v življenju kažejo različne kreposti. Se pa razlikujejo nazivi, ki jih taki ljudje dobijo, kot tudi dejanja, zaradi katerih so jih dobili.

Na splošno bi lahko dejali, da gre za ljudi, ki jih postavljamo za zgled, ki so izjemni učitelji, sposobni delati čudeže, navadno niso navezani na materialne stvari ali na udobje in imajo poseben odnos do svetega.

V različnih afriških verstvih so ti ljudje postavljeni na stopnjo božanstev, v

budizmu jih kličejo *arhat* ali *bodhisatva*. Hinduizem sicer ne pozna postopka za razgláševanje svetih, take ljudi prepozna okolje, kjer živijo, nazivi zanje pa so *guru*, *svami*, *riši* ... Muslimani uporabljajo izraz *mumin* za označitev vernikov, ki se popolnoma podredijo Alahu. Judovski izraz *cadik* pa je vezan na mistiko posameznega človeka in hkrati na njegovo družbeno delovanje.

Tudi znotraj krščanstva ni enotnega učenja glede svetnikov. V anglikanizmu se naziv svetnik nanaša na osebo, ki jo je skupnost prepoznala kot sveto, duhovno. Svetniki so tako modeli, ki naj jih posnemamo, pred ljudi pa so postavljeni kot starejši bratje v Kristusu. Sicer pa na splošno v protestantskih Cerkvah z izrazom svetnik označujejo tiste, ki so kristjani (ne glede na to, ali so še živi ali so že umrli). Ker pa za edinega posrednika med Bogom in ljudmi priznavajo Jezusa, običajno ne prakticirajo molitev k svetnikom ali njihovega češčenja. V glavnem imajo molitve k svetnikom za idolatrijo – malikovanje.

Pravoslavna Cerkev z izrazom svetnik označuje vse, ki so v nebesih, ne glede na to ali so kot taki priznani na zemlji ali ne. S svetništvom pri njih ni toliko povezano neoporečno moralno življenje, ampak skupnost z Bogom, tako najdemo kar nekaj svetnikov, ki so živeli grešno, vendar so postali svetniki zaradi ponižnosti, spreobrnjenja in njihovega odnosa do soljudi. Kot svete jih prepoznajo ljudje iz njihovega okolja in nato celotna Cerkev.

V koptski, etiopski, eritrejski in drugih vzhodnih Cerkvah je razglasitev svetnikov pridržana cerkvenim voditeljem, ki pri tem upoštevajo sveti sinod. Eden od pogojev za razglasitev je, da mora od kandidatove smrti preteči vsaj 50 let.

Katoliško pojmovanje

Učenje Katoliške cerkve pravi, da sama ne dela svetnikov, ampak jih prepozna. Naziv je namenjen tistim, ki so bili kanonizirani (uradno priznani), kar pomeni, da so v nebesih. Papež Janez XV. je bil prvi, ki je uradno razglasil svetnika (31. januarja leta 993 nemškega škofa Ulricha). Pred tem je bilo češčenje svetnikov spontano, za svete so ljudi prepoznali v okoljih, kjer so ti živeli. Od časa papeža Inocenca III. pa je razgláševanje svetnikov izključno domena papeža (Walter iz Pontois je zadnji svetnik, ki ga je razglasil ne-papež – nadškof iz Rouena leta 1153). Na spletni strani papeške kongregacije za zadeve svetnikov je zapisano, da točnega števila

razglašenih svetih ne poznamo, nekateri avtorji pa govorijo o številu okrog 3000.

Nekatere svetnike častimo tudi kot zavetnike za različne zadeve ali poklice ali proti raznim boleznim. To lahko prihaja iz izročila ali so bili za take uradno razglašeni. Kljub temu pa moči, s katerimi posredujejo, nimajo sami od sebe, ampak jo dobivajo od Boga.

Ko je nekdo razglašen za svetnika, se njegovo telo obravnava kot sveto, svetnikovi posmrtni ostanki in njegove stvari pa kot relikvije, ki se uporabljajo v cerkvah.

Kako postaneš svetnik?

V katoliški tradiciji se proces, ko se v osebi prepozna izjemna svetost, imenuje kanonizacija. Navadno gre za daljši proces, ki se je skozi leta spreminjal. Zadnji, ki je uvedel kar nekaj sprememb, je bil leta 1983 papež Janez Pavel II. Tako je odpravil npr. hudičevega advokata (njegova naloga je bila, da napada dokaze, ki

so govorili v prid kanonizaciji) in skrajšal dobo 5 let od kandidatove smrti, ko se lahko začne postopek kanonizacije (ob primeru Matere Terezije). Sam je razglasil okrog 300 svetnikov.

Koraki postopka kanonizacije

- ☞ Krajevni škof razišče kandidatovo življenje in učenje, da bi našel dokaze za izjemne kreposti. Rezultati se pošljejo v Vatikan.
- ☞ Vrsta teologov in kardinalov na kongregaciji za zadeve svetnikov pregleda poslano dokumentacijo in jo oceni.
- ☞ Z odobrenjem kongregacije papež razglasi kandidata za božjega služabnika – kar pomeni, da je zgled za krščanske kreposti.
- ☞ Naslednji korak je beatifikacija (razglasitev za blaženega), zanjo je potrebno dokazati en čudež, ki se je zgodil po kandidatovi smrti. Z beatifikacijo je dovoljeno češčenje

blaženega v posamezni skupini ali pokrajini. Mučenci, ki so umrli zaradi vere, so lahko beatificirani brez dokazanega čudeža.

- ☞ Da bi bil kandidat prepoznan za svetega, je potrebno predstaviti dokaz za drugi čudež. Ko je ta potrjen, se proces kanonizacije sklene.

V Cerkvi na Slovenskem je trenutno odprtih 13 postopkov za razglasitev blaženih oz. svetnikov za skupaj 67 kandidatov.

Svetost je obvezna vsebina vsakega kristjana

»Litanijs svetnikov so lestvica, na katero moramo priti!« Približno tako je v eni od svojih predstav rekel Gregor Čušin. Pa ne tako, da bi točno ponavljali stvari, ki so jih pred nami počeli svetniki, ampak da bi v svojem okolju na svoj način našli pot, obliko življenja z Jezusom.

Svetost je, da opravljamo svoje zadolžitve tako dobro, kot le zmoremo. S tem Cerkev ohranja svojo svežino, mladost ... Svetost ni izbirna, ampak obvezna vsebina vsakega kristjana.

Papež Francisek nas je leta 2013 ob prazniku vseh svetih povabil: »Biti sveti ni privilegij redkih, temveč smo k svetosti poklicani prav vsi. Vsi! Vsi smo poklicani hoditi po poti svetosti. In ta pot ima svoje ime in svoj obraz; to je obraz Jezusa Kristusa. V evangeliju nam kaže pot, ki je pot blagrov. Božje kraljestvo dosežejo tisti, ki svoje gotovosti ne iščejo v stvareh, temveč v Božji ljubezni; tisti, ki so preproste srca, ki so ponižni, si ne domišljajo, da so pravični, in ne sodijo drugih; tisti, ki znajo trpeti s trpečimi in se veseliti z veselimi; ki niso nasilni, temveč usmiljeni in si prizadevajo za ustvarjanje sprave in miru.«

Fani Pečar OFS

V Gospoda zaupam ...

Anton Vovk

V letošnjem letu je svetništvo rdeča nit katehez za srečanja po krajevnih bratstvih OFS. Celotne kateheze, ki so jih pripravili v mariborskem pokrajinskem bratstvu, so dosegljive na spletni strani OFS (www.ofs.si), na tem mestu pa je v vsaki številki Brata Frančiška le krajša spodbuda ob enem izmed predstavljenih slovenskih svetniških kandidatov.

Generalne konstitucije OFS – Pričevanje svetnikov

Člen 1

1. Vsi verniki so poklicani k svetosti in imajo pravico, da v edinosti s Cerkvijo hodijo po lastni duhovni poti.

Člen 10

»Kristus, ubog in križan«, zmagovalec smrti in od mrtvih vstali, največje razodetje Božje ljubezni do človeka, je »knjiga«, v kateri naj se bratje in sestre s posnemanjem svetega Frančiška učijo, zakaj in kako živeti, ljubiti in trpeti. V njem odkrivajo vrednost nasprotovanj zaradi pravičnosti ter smisel težav in križev vsakdanjega življenja. Z njim morejo sprejeti Očetovo voljo tudi v najtežjih okoliščinah in živeti v frančiškovskem duhu miru, v zavračanju slehernega nauka, ki nasprotuje človekovemu dostojanstvu.

Svetopisemski odlomek -Lk 11,28

Ko je Jezus govoril množicam, je neka žena povzdignila glas in mu rekla: »Blagor telesu, ki te je nosilo, in prsim, ki so te dojile!« On pa je rekel: »Da, še bolj pa blagor tistim, ki božjo besedo poslušajo in ohranijo.«

Življenje Antona Vovka

Anton Vovk se je rodil 19. maja 1900 v Vrbi na Gorenjskem, v isti hiši kakor sto let prej slovenski pesnik France Prešeren. Njegova stara mama Marija (Mina) je bila pesnikova sestra. Tonček je bil deveti otrok v družini, kjer je vladalo lepo družinsko vzdušje. Povezovalo jih je delo in redna skupna molitev. Po materi je prejel dobroto srca, po očetu pa izredno močno voljo, s katero je v življenju premagoval težave. Oče mu je umrl, ko je imel komaj tri leta, mama pa, ko je bil star sedemnajst let. Ko je šel v šole, ga je najprej podpiral sovaščan in boter, nato pa sestra Marija in Katarina. Vsakozi je bil zelo povezan z domačimi in se je rad vračal domov. V bogoslovju so predstojniki kmalu postali pozorni na mladeniča, ki se ni odlikoval samo po velikosti, ampak tudi po krepostih in prizadevnosti pri študiju. Sam je dejal: »Žrtve in Marijino varstvo so mi klesale duhovniški poklic. Mariji čast in hvala!« Po novi maši leta 1923 je postal kaplan v Metliki. Ljudi je osvajal z lju-

beznivostjo, pa tudi šaljiv je bil. Govoril je: »Sicer res hodi po Metliki neki Vovk, a doslej še ni nobenega požrl.«

Po dveh letih je bil prestavljen v Tržič, kjer je kmalu postal župnik. Bil je najmlajši župnik v ljubljanski škofiji. Z vso mladostno vnemo se je lotil dela. Pokazal je izredne upravne in gospodarske sposobnosti. V župniji je bilo veliko skupin in dobrodelnih družb, med njimi tudi Frančiškov tretji (svetni) red. Njegova najpomembnejša skrb je bila poglobitev verskega življenja.

V njegovi naravi sta se prelivala prijetnost in moč. Bil je goreč, preudaren in zgleden dušni pastir, sijajen pridigar, pravi ljudski govornik, veselje ga je bilo poslušati. Pridige so bile preproste in razumljive. Z močnim glasom je obvladoval večtisočglavo množico. Ljudi sta pritegnili že njegova mogočna postava in prijetna zunanost. Ni se zanašal na svoje sposobnosti, jih je pa dobro uporabil. Vse je delal v povezanosti z Bogom, zaupal je v njegovo moč.

Po štirinajstih letih delovanja v Tržiču je bil Anton Vovk leta 1940 imenovan za kanonika ljubljanskega stolnega kapitlja.

Leta 1944 je postal rektor ljubljanskega semenišča. To je bil težek čas. Nekatere semeniščnike so mobilizirali Nemci, drugi so odšli k domobrancem in večina teh je bila po vojni pobitih. Povojna oblast je v semenišče nastanila druge ljudi, dan na dan so jih zasliševali in nagovarjali, naj stopijo v Ciril-Metodovo društvo (CMD, od države ustanovljeno duhovniško društvo, katerega člani so imeli ugodnosti). Rektor Vovk je bogoslovcem vedno govoril, da je treba vztrajati, da se ne smejo ničesar bati, ker je vse v Božjih rokah.

Po vojni je škofija ostala brez škofa (škof Rožman je emigriral v Ameriko) in vsi so videli bodočega škofa v Antonu Vovku. Ta je sprejel izvolitev kot izraz Božje volje. Ob velikem nasprotovanju oblasti je bil 1. decembra 1946 v nabito polni stolnici ob metanju solznih bomb

in provokacijah pripadnikov režima posvečen v škofa.

Anton Vovk je vodil ljubljansko nadškofijo osemnajst let in ji zapustil izjemen zgled dobrega pastirja. V tem času je bil priča neverjetnemu preganjanju Cerkve. Duhovnike so množično zapirali in obsojali na visoke kazni. Vernike so smešili, ostajali so brez služb, niso mogli doseči nobenega vodstvenega položaja. Odpravljali so cerkvene praznike, ob nedeljah dopoldan organizirali delovne akcije, zaničevali svojce domobrancev, ustrahovali verne učitelje. Tudi škofa Vovka oblast ni sprejela. Začel se je njegov križev pot. Neprestano so ga klicali na zaslišanja, tudi ponoči. Očitani so mu, da je on kriv, da je toliko duhovnikov zaprtih;

govorili so, kako so duhovniki in ljudstvo proti njemu, včasih so ga tudi mučili. Spet drugič so ga hoteli pridobiti z izredno prijaznostjo in so mu obljubljali mnoge ugodnosti. Največ težav je doživel ob birmovanjih, ko so na vse načine ovirali njegovo delo. Pregarjanje je doseglo vrhunec 20. januarja 1952, ko so ga na železniški postaji v Novem mestu med zmerjanjem in poniževanjem polili z bencinom

in zažgali. Posledice tega dogodka je čutil do smrti, nikoli več ni bil zdrav. Kljub temu je do konca neumorno delal, sodeloval je tudi na prvem zasedanju II. vatikanskega koncila. Umrl je 7. julija 1963.

Svetnik danes

Ob prebiranju življenjepisa škofa Vovka moramo priznati, da je bil pravi mučenec in pričealec. Neprestano zasliševanja, grožnje in očitki ga niso strli. Bil je pokončen, dosleden in neuklonljiv. Tega se je zavedal tudi papež Janez XXIII., s katerim sta se srečala ob obisku grobov apostola Petra in Pavla leta 1960. Tedaj se je škof Vovk papežu opravičil, da zaradi bolezni ne more

poklekniti pred njim. Papež pa mu je odgovoril: »Jaz bi moral poklekniti pred vami.«

Ko se je ob koncu življenja oziral nazaj, je dejal: »V sencah in v soncu življenja sem vedno ravnal po geslu: V Gospoda zaupam ...« Proti koncu življenja je najraje sedel pred kapelo in molil: »Naj bo vse Bogu darovano. Za naše grehe in nepopolnosti, za blagor svete Cerkve ...«

Pripovedujmo drug drugemu, v kakšne namene darujemo svoje težave. Kaj (ali kdo) mi pomaga nositi križ starosti in bolezni? H komu se zatekam, komu se priporočam? Ali lahko iz srca odpustim vsem, ki so me kdaj prizadeli?

Molitev

*O Bog,
v škofu Antonu Vovku
si dal svojemu ljudstvu
dobrega pastirja in pogumnega pričealca
za vero v času preizkušnje.
Prosimo te,
proslavi ga pred vesoljno Cerkvijo,
da bo pred nami
še močnejše zablestel njegov zgled
in bosta ob njem rasla naša vera
v tvojo očetovsko previdnost
in zaupanje v Marijino varstvo.
Po Kristusu, našem Gospodu.
Amen.*

Paket 14-dnevnega romanja: sanje, pričevanje, potovanje

Človek ima v življenju veliko sanj, a le nekatere postanejo resničnost. Dolga leta sem si želela iti na romanje brez denarnice v žepu. Te sanje sem nosila v srcu, jih kdaj komu podelila in lepega dne me je Gospod presenetil z možnostjo, da jih uresničim. To se je zgodilo v sklopu priprave na večne zaobljube. Tri sestre, dve Francozinji in jaz, smo se odpravile na frančiškansko romarsko pot iz Vézelaya do Lyona. Nahrbtnik, spalka, dve krili, nekaj majic, pulover, vetrovka, zobna ščetka in pasta – to je bila nujna oprema za dvotedensko romanje.

Že pričetek romanja je bil zaznamovan s trdo preizkušnjo, saj sem po spletu okoliščin ostala brez gojzarjev, zato sem obula superge sestre iz skupnosti. Prvi dan so me po osmih urah hoje tako ožulile, da vam raje prihranim podatek o številu in velikosti žuljev. Ko je sestra, ki je bila na vrsti, da prosi za prenočišče, šla do prve hiše, sem goreče molila, naj nas sprejmejo, saj nisem mogla več hoditi. Gospod je uslišal mojo molitev in gospa iz Nizozemske, ki je hišico najela

za počitnice, nas je sprejela. Iz skrinje je potegnila nekaj hrane in nam pripravila večerjo. Na moje veliko začudenje me je drugi dan pri zajtrku vprašala za številko čevljev. Zadovoljna z mojim odgovorom mi je prinesla svoje gojzarje in mi jih podarila. Ostala sem brez besed ter z nekaj zadrege in veliko hvaležnosti sprejela njeno darilo.

Pot smo nadaljevale takoj po zajtrku. Pred nami je bil nov dan z veliko hoje, a je šlo precej lažje zaradi dobrih čevljev. Ko smo zvečer spet prosile za prenočišče, smo prehodile celo vas in nihče nas ni hotel sprejeti. Spomnila sem se besed iz evangelija, naj otresemo prah z nog, kjer nas nočejo sprejeti. Kljub temu mi seveda ni bilo vseeno, če bomo spale pod milim nebom, saj so v drugi polovici oktobra noči že precej hladne, naša oprema pa ni bila primerna za prenočevanje na prostem. Na koncu vasi je bila gostilna in vaščani so nam povedali, da imajo eno lopo za skavte, ter pristavili: »Morda vas bodo tam sprejeli!«. Ena od sestrá je šla prosit za prenočišče in kos kruha, preostali dve pa sva molili kar se da goreče. Gostilničarka nas je sprejela in nas peljala

v sobe. Na vratih sobe sem zagledala napis: cena nočitve za dve osebi 50 EUR. Še enkrat sem vprašala sestro, ki je prosila za prenočišče, ali je jasno povedala, da smo brez ficka v žepu. Pritrdila mi je in dodala, da nas čaka večerja v restavraciji. Oblekle smo najboljše, kar smo imele, in šle na večerjo. Prosile smo gostilničarko, naj nam dá kaj od ostankov kosila, a ona je vztrajala, da z jedilnega lista izberemo predjed, glavno jed, sladico in pijačo. Ko smo se odlično najedle, smo še bolj odlično spale.

Nastopilo je tretje jutro, ko nam je gospa pripravila obilen zajtrk in še malico za na pot, ki je, tako skrbno pripravljene, nismo mogle odkloniti. Ker je bila v tem času gostilna skoraj prazna, si je gospa vzela čas za pogovor. Povedala nam je, da gre le dvakrat na leto k maši, za božič in za veliko noč. Pač ne gre drugače zaradi gostilne. A je dodala, da vedno sprejme vsakega romarja, ki potrka na njena vrata. Okrepljene telesno in duhovno smo se podale v tretji dan hoda. Čudeži so se nadaljevali, tako da bi jih bilo še za nekaj strani, če bi popisala celotno romanje.

Kot ste že lahko razbrali iz opisa prvih dveh dni, je bilo naše romanje osnovano na treh zelo enostavnih pravilih. Prvo pravilo: ena sestra prosi za hrano oziroma prenočišče, drugi dve molita v ta namen. Drugo: ne sprejmemo stvari za na pot, ampak pustimo, da Gospod poskrbi za nas, kakor se mu zdi prav. In zadnje pravilo: ne povemo, da smo redovnice, dokler nas ne vprašajo, kdo smo (v Franciji sestre ne nosijo šlajerja).

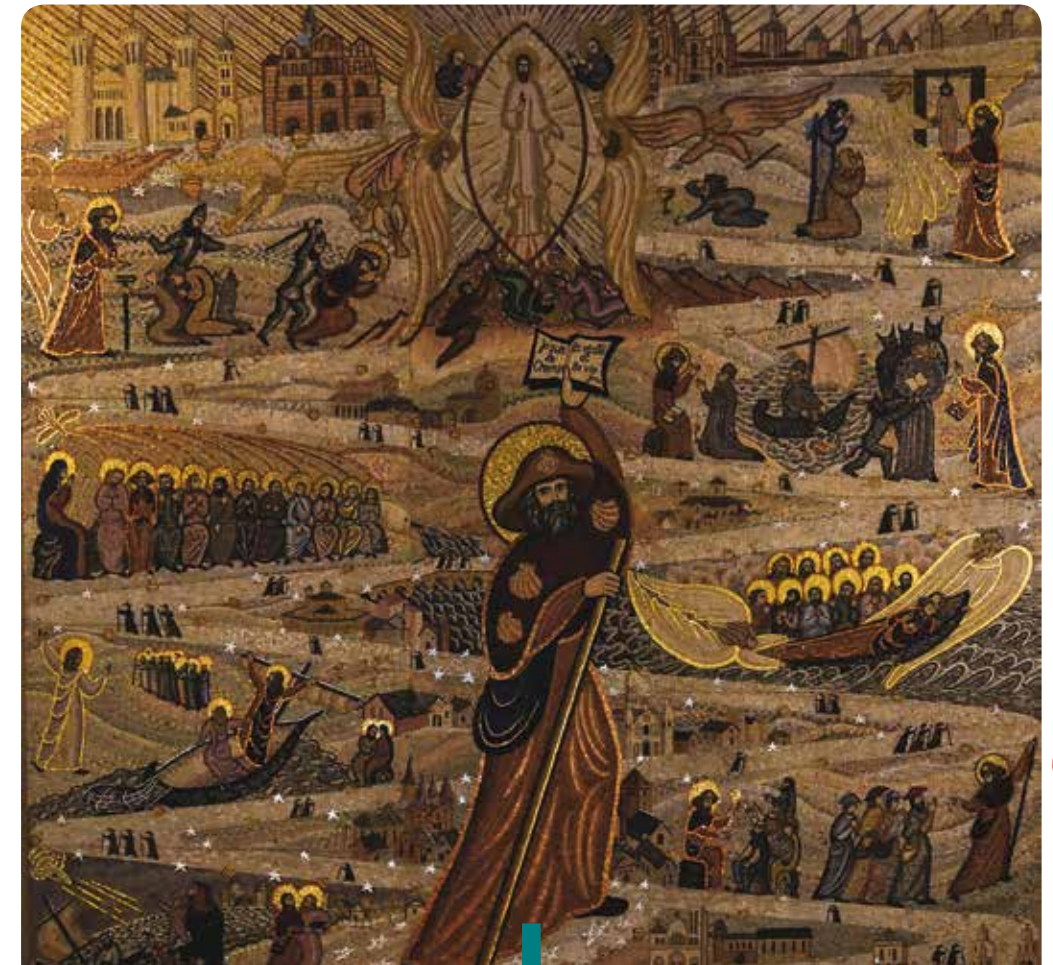
Ko danes gledam nazaj na to čudovito izkušnjo, se spominjam treh zelo pomembnih spoznanj, ki sem jih bila deležna na romanju. Prvo je gotovo zaupanje v Božjo previdnost. Od takrat

naprej se močno zanesem na Božjo previdnost, ki me vedno znova preseneča. Drugo spoznanje je povezano z izkušnjo uboštva, ko si v podrejenem položaju. Pastoralni delavci smo še posebno v skušnjavi, da ljudem vedno nekaj dajemo. Tukaj pa je Gospod evangeliziral ljudi, ki smo jih srečevale, tako, da so poskrbeli za nas, in njihovo služenje nas je včasih ganilo do solz, saj so zelo redki hodili redno v cerkev. Najbolj pa mi ostaja v srcu odkritje, da ljudem govori pričevanje o Božjem kraljestvu, ki je stvano z življenjem. Sestre smo v teh dneh govorile zelo malo o Jezusu, razen ko nas je kdo kaj vprašal o naši veri. Tudi o

sebi smo malo govorile, predvsem smo veliko poslušale. A tako za nas kakor za naše gostitelje, ki so nas pri zajtrku zadržali tudi do dve uri, je ostajala izkušnja, da se ljubezen rodi, ko služiš in ko si upaš biti majhen, da se daš v roke drugemu kakor Gospod. Pričevanje je torej stvar sprejetja življenja in ljubeče naklonjenosti.

Najbrž se strinjate, da zadostuje, da se odpravimo v nov dan s prošnjo, da bi naše življenje razodevalo Gospoda, kjer koli že smo in kar koli delamo. To je najboljše pričevanje, ki ga lahko damo temu svetu.

s. Metka Kos FMM

Tretji evropski kongres OFS in FRAME v Kaunasu v Litvi

**Dragi bratje in sestre!
Naj vam Gospod da svoj mir!**

V Evropi smo praznovali že dva kongresa OFS in FRAME. Prvi je bil v Lisieuxu v Franciji v letu 2012. Pred tem je imela mladina samo lastne kongrese. Drugi evropski kongres OFS in FRAME je bil v Mostarju, v Bosni in Hercegovini leta 2015. Zdaj pa z veseljem oznanjamo, da bo tretji evropski kongres OFS in FRAME v Kaunasu v Litvi, od 20. do 26. avgusta 2018. Že drugič bo torej predsedstvo CIOFS zaupalo litovski Frančiškovi družini organizacijo mednarodnega dogodka. Še vedno imamo prekrasne spomine na 5. evropski kongres FRAME »Skozi trpljenje do vstajenja«, ki je bil v Litvi leta 2009.

Geslo 3. evropskega kongresa OFS in FRAME je vzeto iz evangelija sv. Janeza: »Kdor veruje vame, bodo, kakor pravi Pismo, iz njegovega osrčja tekla reke žive vode.« (Jn 7,38). Prebrage sestre in bratje Frančiškove družine, katera je naša trenutno največja želja in potreba? Samo to, kar je rekel naš serafinski oče svojim bratom v Vodilu: »Izmed vsega si morajo najbolj želeli, da bi imeli Božjega Duha in njegovo sveto delovanje«, smo prepričani, da je Sveti Duh en in edini odgovor na vse izzive, s katerimi se danes srečuje Frančiškova družina. Prepričani smo, da lahko ta kongres obudi resnično duhovno obnovo evropskih OFS in FRAME narodnih bratstev – resnične nove binkošti. Pridi, Sveti Duh! Veni, Sancte Spiritus!

Tako Frančiškova družina kot celotna Cerkev v Evropi se sooča s temeljno krizo

vere in zato so krajevne skupnosti, kot sta OFS in FRAMA, življenjskega pomena. Evropska Frančiškova družina mora obnoviti svojo zavezo poslanstvu, ki je bilo naloženo svetemu Frančišku Asiškemu – »Pojdi in popravi mojo cerkev, saj se, kot vidiš, podira.« Danes moramo svetu ponuditi pristno pričevanje edinosti s Katoliško cerkvijo: pričujemo (martyria), praznujemo (liturgia) in služimo (diakonia). Glavni namen kongresa je voditi udeležence, evropske katoliške voditelje, v izkušnjo resnične duhovne obnove, k znamenjem vere in delom ljubezni. Upamo, da bo ta izkušnja navdihnila vsa evropska bratstva OFS in FRAMA, da se bodo zavezali bolj gorečemu molitvenemu življenju in vsakodnevnemu spreobračanju, neposredni evangelizaciji in aktivnemu socialnemu delu v družbi.

Drugi cilji kongresa so praznovanje 40. obletnice Vodila OFS, pričevanje edinosti Frančiškove družine, izmenjati želimo življenjske izkušnje, praznovati bratstvo med OFS in FRAMA in utrditi zavest, da frančiškova poklicanost pripelje do izrednih dejanj. Kongres se bo osredotočil tudi na ekološko spreobr-

njenje in solidarnost z ubogimi. Evropska narodna bratstva OFS in FRAMA bomo povabili, da bi organizirali zbiranje sredstev, s katerimi bi zvrtili studenec v Afriki. Vsa bratstva OFS in FRAMA na vseh nivojih bodo povabljeni, da bi prispevala k tej solidarnostni pobudi. Organizacija takega kongresa gotovo poživlja narodna bratstva OFS in FRAME gostiteljske dežele in okrepi odnos med OFS in FRAMA. Litovski narodni bratstvi OFS in FRAMA sta zaradi zgodovinskih in političnih razlogov zelo mladi. OFS v Litvi je bil ponovno vzpostavljen leta 1991, po padcu Sovjetske zveze, CIOFS pa ga je uradno priznal šele leta 2001. FRAMA v Litvi je bila uradno ustanovljena leta 2006, vendar so se prve skupine mladih Frančiškovih začele zbirati že leta 1995. Kljub svoji mladosti lahko litovska OFS in FRAMA ponudita pristno pričevanje o edinosti Frančiškove družine - močne vezi med vsemi tremi vejami: manjšimi brati, ubogimi klarisami, svetnim redom, Frančiškovo mladino in sestrami različnih kongregacij, ki deležijo na Frančiškovi karizmi. Leta 2018 bo Litva praznovala 100-letnico ponovne vzpostavitve države. 16. februar 1918 je najpomembnejši dan v litovski zgodovini, takrat je bila ustanovljena neodvisna demokratična moderna civilna država. Ta datum je most med staro Litvo, ki je bila rojena leta 1253 in novo neodvisno Litvo, ki je bila ponovno vzpostavljena leta 1990. Ker bo leto 2018 posvečeno tudi 300-letnici Naše Gospe iz Trakaja (zavetnica Litve), bosta litovski OFS in FRAMA počaščena, da bosta lahko s svojimi mednarodnimi gosti delila vero litovskega naroda in njegovo tradicijo. Tretji evropski kongres OFS in FRAME se bo odvijal na različnih mestih v Litvi: v Kaunasu, Siluvi, na Griču križev, v Kretingi, na Samogitanski Kalvariji, v

glavnem mestu Vilnius, v Trakaju, itd. Osrednji poudarek programa bo vsakodnevni čas za molitev in slavljenje, konference in delovne skupine, večeri narodov, posvetitev križa evropske Frančiškove družine, Griči Kalvarije, služenje, misijonska poslanstva ter ogledi Vilniusa, mesta Božje milosti. Udeleženci kongresa bodo obiskali tudi glavno litovsko Marijino božjo pot: svetišče Naše Gospe iz Siluvije, ki stoji na mestu enega izmed najzgodnejših Marijinih prikazovanj v Evropi; Vrata Jutranje zarje, ki se pno preko Vzhodnih vrat v starodavnem Vilniuškem obzidju; svetišče Naše Gospe iz Trakaja, kje je najstarejša znana ikona Božje Matere v Litvi in čudežna poslikava Blažene Device Marije z Otrokom (kraljica krščanskih družin) v Samogitanski Kalvariji. Devica Marija je najboljša vzornica resničnega vernika, katerega življenje ostaja obilno napolnjeno s tekočimi rekami žive vode. Objema jo sveti Frančišek z nepopisno ljubeznijo in jo razglašja za zavetnico in zagovornico Frančiškove družine. Zaradi tega bo za ta kongres narejena posebna ikona Božje matere. Ta ikona bo potovala po državah z namenom pospeševanja češčenja Božje matere in Frančiškove krone po Evropi.

Več informacij lahko dobite na facebook strani 3. evropskega kongresa OFS in FRAME in na domači strani: www.ofs.lt/congress.

Organizacijski odbor 3. evropskega kongresa OFS in FRAMA sestavljajo predstavniki narodnega sveta OFS Litve in evropski člani predsedstva CIOFS ter generalni asistent OFS in FRAME. Kongres izročamo materinskemu posredovanju Device Marije.

Mati Božja, kraljica Frančiškove družine, prosi za nas! Pridi, Sveti Duh!

Tibor Kauser, generalni minister OFS

Pogovor

Frančiškov brat, duhovnik Dominik Brus, sin naših sončnih planin

Nad reko Idrijco se strmo dviga skorajda neznana, sončna Sebeljska planota, od koder nam seže pogled proti severu čez Cerkljansko hribovje vse do Bohinjskih gor. Na ostalih treh straneh neba tega prelepega koščka še neokrnjene narave valovijo hribi in strma pobočja, doline in grape. V eni izmed teh grap blizu vasice Jagrščice je tekla zibelka našemu dragemu bratu Dominiku Brusu, ki se je rodil 27. 7. 1944 mami Amaliji in očetu Jožetu.

Pretrajljiva in današnjemu otroku težko dojemljiva je pripoved o otroških in mladeniških letih tega dobrega dušnega pastirja, ki po 45 letih duhovništva danes z vso ljubeznijo opravlja služ-

bo duhovnega pomočnika novogoriške župnije v cerkvi Kristusa Odrešenika. V pogovoru nam je povedal:

»Ubožno življenje družine nas je vse otroke rano odgnalo od doma. Najprej so odšle moje tri starejše sestre, za njimi še sam kot desetleten deček. Skoraj popolnoma sem prekinil obiskovanje šole in tri leta sem si pridno služil vsakdanji kruh kot pastir pri velikem kmetu na Vojskem. Mamina popotnica se je tedaj glasila: »Ubogaj in ne ostani nikoli brez svete maše in verouka!« To ji je gospodar tudi zagotovil, šolskega pouka pa mati ni omenjala. Najbrž si ni upala, saj je slutila, da bom moral tam gori trdo delati. Bil sem skoraj bolj hlapec kot pastir. Pasel sem živino, kidal gnoj, pozimi sneg, in ko je toliko skopnel, da smo lahko vpregli konja in z njim odšli v gozd, sem moral gospodarju pomagati vleči hlodovino na plano. Spolzke in blatne rebri in grape je bilo težko premagovati in ko se je žrebec s hlodom

pognal v strmino ali čez grapo, mu je bilo težko slediti. Ko je bilo najtežje, sem se opogumil in se uspel naglo in spretno obesiti za konjsko grivo in je šlo ... Da bi si kdaj oddahnil, ni bilo priložnosti. Tudi stroga gospodinja me ni nikoli pustila na miru, a bilo je tudi dobro, saj hrane pri hiši ni nikoli primanjkovalo.

Po skoraj treh letih sem se vrnil domov in končal 4. razred v vasi Reka. Ker sem bil še kar dober učenec, so mi svetovali, naj grem na nižjo gimnazijo v Cerkljo. Zaključil sem jo in se vpisal na elektrotehniško šolo v Ljubljani, vendar sem ji dal slovo in pristal v Vipavi na Srednji verski šoli, ki pa žal ni bila javno priznana.

Udbovska roka me je že tedaj hotela odvesti stran od Jezusa. Poklicali so me v Cerkljo in me hoteli prepričati, naj grem nazaj na elektrotehniško šolo. Kaj vse so mi obljubljali. Po drugem letniku gimnazije v Vipavi je že prispel poziv na »služenje vojnega roka« in ko sem se 28. marca 1964 poslavljaj od vojaškega odseka v Idriji, so mi oblasti želele dodeliti še spremljevalca. »Boš dobil enega s sabo, da ga boš pazil in nam poročal,« mi je naročil tamkajšnji uslužbenec. Imel sem uro in pol do odhoda avtobusa in nemudoma sem pohitel k idrijskemu dekanu Janezu Filipčiču. »Hočejo te pridobiti. Če pristaneš, boš za vselej njihov,« je dekan potrdil moje misli in predvidevanja. Saj ni bilo prvič, da so me nameravali rekrutirati v špijonske vrste. Prvič je bilo leta 1962, ko sem odhajal v šolo v Vipavo, kasneje so me »prijateljsko« obiskali še v Boki Kotski pri vojaki. Prepričan sem, da so takrat veljale Jezusove besede: »Kadar pa vas izročijo, ne skrbite, kako in kaj bi govorili, kajti tisto uro vam bo dano, kaj naj bi govorili. Ne boste namreč govorili vi,

temveč Duh vašega Očeta bo govoril v vas« (Mt 10,19-20).

In odšel sem v Boko Kotsko, nato na otok Lastovo in nazadnje še v Šibenik. S četnim komandirjem na Lastovu sva se prav lepo razumela, kajti bil je dober srčen in pošten človek. Da preklinja, se ni zavedal in, kdo bi vedel, morda sem ga vendarle vsaj malo odvadil preklinjanja. Namesto odobritve moje prošnje za zaželeni dopust ob božiču, smo na sveti večer leta 1964 doživeli »uzbuno«, ki ji je sledil tridnevni marš, in kot vezist sem moral pogumno prenašati svojo dvajset kil težko radijsko postajo ... Po vajah sem smel takoj oditi na dopust.

Takrat smo bili posvečeni po petem letniku študija. To je bilo na praznik apostolov sv. Petra in Pavla v Idriji. V šestem

letniku študija bogoslovja v Ljubljani so me poslali kot nedeljskega kaplana v Tolmin. Novo mašo sem pel 2. julija 1972 v domači župnijski cerkvi sv. Uršule v Jagrščah. Svojemu novomašniškemu geslu: »Zahvaljujemo se ti, da smemo biti tu pred teboj in ti služiti!« sem se trudil zvesto in predano slediti vse do danes: najprej kot kaplan v Tolminu ob Frančiškovem bratu, župniku Antonu Štrancarju, nato pol leta kot pomočnik v Pliskovici in Gabrovici na Krasu. Spet sem bil dve leti kaplan v Tolminu, eno leto na Vojskem. Deset let sem služboval tudi v Podbrdu v Baški grapi, 19 let v Tolminu, 11 let v Podnanosu in zdaj že leto in pol v župniji Kristusa Odrešenika kot duhovni pomočnik. Povsod sem bil rad, tudi v Novi Gorici mi je lepo.

V Tolminu sem bil kot župnik tudi vsa leta duhovni asistent FSR. Moram reči, da smo se mesečnih srečanj kar redno udeleževali. Vedno mi je bilo na njih lepo, saj nas je vse navduševal sv. Frančišek Asiški. V Podnanosu sem ravno tako vsa leta spremljal frančiškovce, čeprav so srečanja vodili bratje kapucini iz Vipavskega Križa. «

Potem ko nam je br. Dominik pri skupnem obedu pripovedoval o svojem življenju, smo mu zastavili še nekaj vprašanj:

Kaj te je pripeljalo na duhovniško pot?

»Božji klic, mamina molitev in zgled domačega župnika. Ko Bog pokliče, mu je treba slediti.«

Kakšni spomini te vežejo na dom, domače hribe in na slovesno novo mašo v Jagrščah?

»Na dom nisem bil nikoli posebno navezan, ker sem ga zapustil že z deseti-mi leti. Tudi potem sem bil malo doma. Nova maša pa je bila velik župnijski praznik in bila je zunaj pred cerkvijo. Mašnega nagovora prof. Otmarja Črnilogarja se še spominjam. Bilo je preprosto in domače.«

Kdaj si поближе spoznal asiškega ubožca in njegovo karizmo?

»Ko sem bil kaplan v Tolminu. Župnik Anton Štrancar me je povabil in sem šel.«

Kaj te je tako pritegnilo pri sv. Frančišku in njegovi duhovnosti, da si se pridružil duhovniški skupnosti Frančiškovega svetnega reda in naredil slovesno zaobljubo skupaj s

koprskim škofom Janezom Jenkom na Sveti Gori leta 1974?

»Ne vem! Bilo mi je pač lepo in sv. Frančiška Asiškega sem vedno občudoval. Priljubil se mi je, ko sem se že kot novomašnik z njim »srečal« v Assisiju.«

Zdaj ko malo bolje poznaš naše »priletno bratstvo na Kostanjevici«, te prosimo še za nasvet: Kako pristopiti do tistih, ki so se oddaljili ter ne čutijo več povezanosti in tiste prvotne navdušenosti biti Frančiškova sestra in brat in živeti evangelij? Kako pomladiti bratstvo?

»Prehuda zahteva! Molitev, lepa beseda in lep zgled članov, pa tudi obisk Frančiškovih krajev.«

Medtem ko se drugod duhovniško bratstvo oživlja, si v koprski škofiji najbrž edini »aktivni« Frančiškov brat med škofijskimi duhovniki. Tudi papež Frančišek izpričuje in živi duhovnost sv. Frančiška Asiškega. Kaj meniš, bo svetnikova karizma navdihnila in pritegnila tudi druge škofijske duhovnike, da bodo vstopali v bratstvo?

»Ne vem. Mislim, da premalo poznamo sv. Frančiška, in včasih mu je težko slediti.«

Kako doživljaš pontifikat papeža Frančiška?

»Vesel sem ga, ker je pogumen in daje zgled pravega kristjana. Da se pa mnogi zaganjajo proti njemu, ni nič posebnega, saj je Jezus sam napovedal nasprotovanje Cerkvi.«

Spoštovani br. Dominik!

Vemo, da so delo in vsakdanji izzivi za dušnega pastirja v mestu, kot je Nova Gorica, povsem drugačni od tistega na podeželju. Sklepamo, da je v mestu težje, in vendar si se kot župnijski pomočnik hitro privadil in mi vsi smo te vzljubili, kajti spremlja te Frančiškov duh skromnosti, preprostosti in sočutja do vernih in drugače mislečih, še posebno do ljudi v stiski.

Vsi novogoriški verniki in še posebej člani KB OFS Kostanjevica smo ti hvaležni za delo in darovanje v župniji ter za pripravljenost, da nas spremljaš in blagoslavljaš z molitvijo in s svojo tiho, a dejavno prisotnostjo na naših rednih mesečnih srečanjih. Že desetletje si z nami tudi ob »čezmejnih jaslicah« in si prizadevaš graditi edinosti v ljubezni in veri med nami in med obema narodoma ob nekdanji meji.

Pogovarjali sva se Silva Valič in Valentina Ščuka OFS

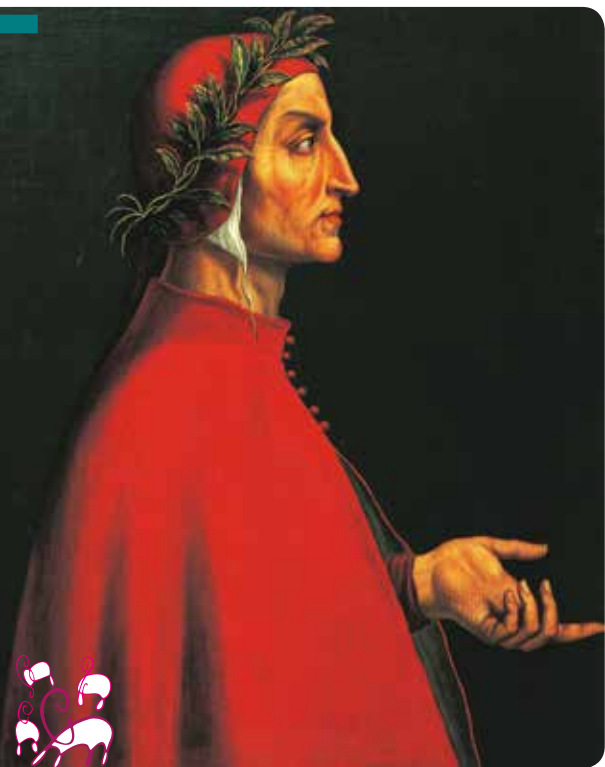

**Znani člani
Frančiškovega svetnega reda**

Dante Alighieri

Dante se je rodil v Firencah leta 1265 v vplivni družini, ki je pripadala stranki gvelfov. Ta se je nadalje delila na črne in bele gvelfe, med slednje je spadala tudi družina Alighieri. Dantejev oče, Alighiero di Bellincione, po zmagi gibelinov (nasprotniki gvelfov) v bitki pri Montapertiju ni utrpel nobenih posledic, kar kaže na znatno veljavo njegove družine. Dantejeva mati, Bella degli Abati, je umrla, ko je bil Dante star pet ali šest let. Oče se je zatem kmalu poročil z Lapo di Chiarissimo Cialuffi, ki mu je rodila še dva otroka, Francesca in Tano.

Ko je bil star dvanajst let, so starši sklenili dogovorjen zakon s hčerko Emo iz družine Donati, s katero se je kasneje poročil in mu je rodila dva sina in hčerko. Za ljubezen njegovega življenja pa velja Beatrice Portinari, hči Folca Portinarija, ki jo je spoznal, ko je bila stara devet let, vendar naj ni nikoli ne govoril z njo. Težko je ugotoviti večje podrobnosti o tej za italijansko kulturo zelo pomembni ljubezni, saj je zelo malo virov o obstoju domnevne Beatrice, Dantejev literarni zapis pa je glede dejstev skrajno nezanesljiv.

Po domnevni Beatricini smrti je Dante iskal uteho v klasični književnosti. V tem času naj bi stopil tudi v Frančiškov tretji red – nanj spominja vrv, s katero je prepasan v Božanski komediji, in naslavljanje sonca kot podobe Boga. Udeležil se je spora med frančiškani in dominikanci. Prvi so razlagali nauke mistike in svetega Bonaventure, drugi pa so predstavljali nauke Tomaža Akvinskoga. Beatrice v *Vicah* je kasneje grajala to filozofsko strast.

Dante velja za največjega italijanskega pesnika srednjega veka, bil pa je tudi pisec proze, filozof in politični mislec. Ker je v nasprotju z drugimi, ki so pisali v latinščini, pisal v italijanščini, velja za očeta italijanskega jezika.

Da bi se lahko ukvarjal s politikom, je postal tudi zdravnik in lekarnar, saj je zakon, izdan leta 1295, zahteval, da morajo plemiči, ki želijo prevzeti javni položaj, sodelovati v enem od združenj umetnosti in obrti. Dante je zato vstopil v lekarniški ceh. Izbor poklica ni bil popolnoma neprimeren, saj so

se v njegovem času knjige prodajale v lekarnah.

Aktivno je sodeloval v političnih bojih med gvelfi in gibellini in po zmagi sovražne strani leta 1302 je bil prisiljen do smrti živeti v pregnanstvu. Bil je zagrenjen zaradi popolne prepuščenosti volji svojih sovražnikov ter zaradi neučinkovitosti in nebojevitosti nekdanjih zaveznikov in tedaj je začel pisati osnutke za svoje največje delo, Božansko komedijo, ki je avtobiografsko delo človeka, ki se želi izkupati z dna.

V času pregnanstva naj bi živel v Veroni, Parizu, morda celo v Oxfordu. Si je pa vseskozi želel vrniti nazaj v Firence – bolečino pregnanstva opisuje v XVII. spevu *Raja*. Nazadnje je živel v Raveni, kjer je dokončal *Raj* in kmalu zatem, 13./14. septembra leta 1321, umrl, najverjetneje za malarijo. Pokopan je v cerkvi San Pier Maggiore, ki je bila kasneje poimenovana po sv. Frančišku. Na grobu so zapisane besede Dantejevega prijatelja Bernarda Canaccia:

*parvi Florentia mater amoris
Firence, mati majhne ljubezni*

Darovi za revijo BF

- 10 € Bednar Avrelija, Legen Jože, Acman Ela, Aleksander Plesničar, Martin Cuček, Marija Agapito;
- 15 € Anica Švab, Vera Golob;
- 20 € Vogrinec Ivanka, Hafner Kristina, Osko Alojz, Marija Pavlič - Podnart, Antonija Sitar, Danica Sebanč, Gašper Blažič, Marinka Fabjan, Marija Vivod - Straže, Sonja Zver, Jolanda Zver;
- 30 € Andrej Cvelbar, KB Koper, Rožman Lucija, Eda Palič;
- 35,16 € (55 AUD) Anton Šajn - Avstralija;
- 50 € Konvent Šolskih Sester St. Jakob, OFS KB LJ-Vič;
- 80 € Župnija Dobrnava;
- 90 € Fanika Kramer;
- 100 € Župnija Ptuj Sv. Jurij;
- 120 € Dušan Pernek;
- 135,53 € KB Šenčur;
- 230 € Kapucinski Samostan Vipavski Križ;
- SKUPAJ 1.320,69 €**
Bog povrni vsem darovalcem!

Vir:
https://sl.wikipedia.org/wiki/Dante_Alighieri

Duhovne vaje Frančiškovih bratov in sester 2018

»Bodite mi torej sveti, kajti jaz, GO-
SPOD, sem svet in ločil sem vas izmed
ljudstev, da bi bili moji« (3Mz 20,26).

Ko so sv. Terezijo iz Kalkute vprašali, kako se počuti, ko jo imajo ljudje za svetnico, je odgovorila, da svetost ni privilegij, ampak je vsak človek poklican k njej. Podobno papež Frančišek: »Biti sveti ni privilegij redkih, temveč smo k svetosti poklicani prav vsi.« Na drugem vatikanskem koncilu je Cerkev jasno povedala, da so vsi kristjani, naj bodo katerega koli stanu ali položaja, poklicani k polnosti krščanskega življenja in k popolni ljubezni.

Torej vsak od nas nosi v sebi hrepenenje, da bi se v polnosti uresničil in postal svet. »Litanijske svetnikov so lestvica, na katero moramo priti!« pravi Gregor Čušin. Pa ne tako, da bi točno ponavljali stvari, ki so jih pred nami počeli svetniki, ampak da bi v svojem okolju na svoj način našli pot, obliko življenja z Jezusom ... Svetost ni izbira, ampak obvezna vsebina vsakega kristjana.

Na letošnjih duhovnih vajah Frančiškovih bratov in sester (Piran, 20.–22. april 2018, in Kančevci, jesenski termin) želimo ob zgledu svetnikov odkrivati lastno pot hoje za Gospodom. Da bi v svojem življenju (kot »potencialni« svetniki?) odgovorili na klic »k polnosti krščanskega življenja in k popolni ljubezni«.

Volilni kapitelj KB Vipavski križ

Novembrsko srečanje smo posvetili volilnemu kapitlju. Najprej smo pred Najsvetejšim Bogu in sv. Frančišku predali vse naše zahvale in prošnje. Kot vedno smo se za molitev zbrali v kapeli samostanske cerkve Sv. Frančiška. Bogu in br. Marjanu Potočniku OFMCap hvala za vse milosti podeljenih blagoslovov.

Volilni kapitelj je vodila predsednica Pokrajinskega sveta koprške škofije, sestra Stanislava Gorenc OFS. Zbralo se nas je devet (od trinajstih) članov z volilno pravico in sedem simpatizerjev. Naša predsednica s. Cvetka Kompara OFS je podala poročilo za preteklo obdobje. Njeno delo je tako požrtvovalno in prežeto z ljubeznijo do vsakega izmed nas, da tudi za naprej ni bilo vprašanje, kdo naj nas vodi. Želeli smo, da nas s. Cvetka vodi tudi naslednji mandat.

Izvolili smo še ostale svetnike: Lojzka Fučka – podpredsednica, Barbara Furlan – tajnica, Boris Furlan – odgovoren za vzgojo, Betka Štor – blagajničarka.

Vsi izvoljeni smo službe sprejeli in se priporočili Svetemu Duhu.

Bog daj, da bomo v našem služenju prinašalci miru in sožitja med brati in sestrami. Ob dobrotah, ki so nas čakale po opravljenem delu, tokrat to zares ni bilo težko. Slastna rolada sestre Betke, kraška kakovost ... so nas še dolgo zadržale ob veselem bratsko- sestrinskem druženju.

KB Vipavski Križ se veseli novih članov

Bilo je na 2. adventno nedeljo, 10. decembra 2017. Sedem novink in en novinec so med slovesno sveto mašo, ki jo je vodil br. Marjan Potočnik OFMCap ob somaševanju otliskega župnika g. Lojzeta Šinkovca, izrekli zaobljubo življenja po evangelijskih načelih in tako pristopili v Frančiškov svetni red KB Vipavski Križ.

Branko Stopar, Ivanka Batič, Urška Kralj, Danica Mikuz, Marija Tratnik, Marinka Fabjan, Marija Vrtovec, Damjana Čermelj so brat in sestre, ki so se odzvali Frančiškovemu klicu in izrekli svoj HOČEM!

Praznovanje se je pričelo s sv. mašo ob 15h. Zbralo se nas je lepo število članov Frančiškovega svetnega reda, domačih in prijateljev naših novincev-slavlencev. Slavje so z angelskimi glasovi ozaljšale mlade pevke iz družine Kobal iz Ustja in organist.

Evangelijsko branje (Mr 1,1-8) in nagovor mašnika in duhovnega asistenta brata Marjana sta bila povezana z razmišljanjem *Izravnajmo steze za Gospoda*.

Brat Marjan je poudaril, da se lahko zanesemo na moč Frančiškove karizme, ki zmora naša revna prizadevanja za

Ob decembrskem srečanju pa se že veselimo novih zaobljub tistih, ki jih vabi sv. Frančišek.

Bilo nam je lepo, zelo lepo. BOGU HVALA!

Barbara Furlan Markeš OFS
in Cvetka Kompara OFS

dobro napraviti koristna tako za nas same kot za brate in sestre, s katerimi hodimo na skupni poti za Gospodom.

Biti v bratskem občestvu OFS je velik privilegij, kar še zlasti potrjuje vsebina porciunkulskega popolnega odpustka kot tudi drugi zavetniki našega reda, kot so sv. Elizabeta Ogrska, sv. Ludvik IX. in drugi. Vsakemu od nas se mnogokrat postavi vprašanje: Ali sem tega vreden? Bog ve odgovor, naša naloga pa je, da se trudimo in delamo za MIR. Za mir med

Nebom in Zemljo, za MIR med brati na zemlji. Kakor je mnogo mavričnih barv, smo tudi mi različni. To nas bogati in nam zagotavlja, da skupaj zmoremo vse.

Agape – bratsko druženje se je nadaljevalo v samostanski obednici takoj po sveti maši. Veliko ljubezni in pridne roke so pripravile dobrote, ki bi jih z veseljem jedli tudi nebeščani 😊. Med nami je bilo veliko veselih in iskrenih pogovorov. Ob mraku smo s skupnimi močmi zapeli še angelovo češčenje, potem pa smo se počasi razšli in vstopili v pobeljeno pokrajino. Kakor da bi nam stvarstvo želelo povedati, da nas Kristusova hrana lahko pobeli, znova in znova ...

Bogu hvala, vsem, ki so to lepo slavlje na kakršen koli način obogatili, pa naj sv. Frančišek obilno povrne na tem in onem svetu.

Posebna zahvala vsem trem duhovnikom, br. Marjanu Potočniku OFM Cap, g. Lojzetu Šinkovcu ter g. Francu Likarju, ter pevkam družine Kobal.

*Sv. Frančišek, prosí za nas!
Barbara Furlan OFS*

Po sledeh in v slogu svetega Frančiška

Frančiškov duh je spet združil vernike na goriški meji. Letošnje – enajsto – bratsko srečanje ob jaslicah, ki so se ga udeležili slovenski in italijanski verniki v organizaciji Frančiškovega svetnega reda iz Gorice in Nove Gorice, se je v kapucinski cerkvi v Gorici začelo ob zvokih citer mladega Benjamina Žbogarja, ki je navzočim poklonil mile božične melodije. Ljudi iz vse Goriške, Vipavske in tudi z Obale, ki so se po »sledeh in v slogu

svetega Frančiška» zbrali na »dogodku poslušanja, bratske podelitve in molitve«, je pozdravil predstojnik goriškega bratstva Daniele Risetto. Nadškof Carlo Redaelli je v svojem pozdravu poudaril, da vsakoletno srečanje vedno bolj utrjuje medsebojno »spoznavanje, prijateljstvo in mir«. Letošnji posebni gost je bil novinar, pisatelj in direktor škofijske Karitas iz Bolzana Paolo Valente, mož in družinski oče, sin etnično, jezikovno in kulturno bogate zemlje, ki je – podobno kot naša Goriška – doživela zlo ideologij. Valente živi v Meranu, »mestu na meji«, nekdanji prestolnici Tirolske, katere grofje so

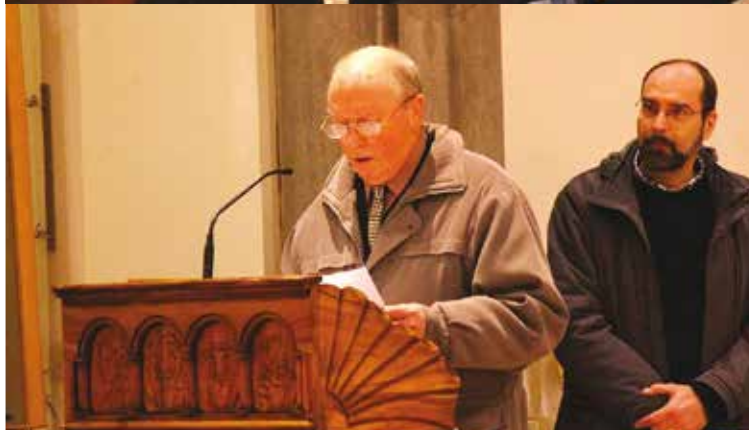

bili tudi goriški grofje. Svoje pričevanje je začel s spominom na Ōtzija, mumificirano truplo pred 5300 leti umrlega človeka, ki so ga leta 1991 našli na višini 3000 m na meji med Italijo in Avstrijo. »Ōtzi je prisposoda želje nas vseh, da bi presegali meje kljub oviram in osebam, ki nam postavljajo zapreke,« je dejal. »Meja ostaja kraj protislovij, kraj, kjer se rojevajo vprašanja in kjer moramo najti odgovore.« Južna Tirolska je bila v zadnjih treh stoletjih prava »telovadnica nacionalizmov«. Veliko gorja je prinesla prva vojna, še več fašizem, ki je hotel izbrisati sledove nemške kulture in italijanizirati jezikovne manjšine. Škofija Bolzano-Brixen in cerkev v provinci Trento sta vedno bili preroški, pa čeprav to velikokrat ni bilo lahko. Krščanska skupnost je tam ena, enotna in hkrati različna. Leta 1964 ustanovljena škofija je večjezična (nemška, italijanska, ladinska). Škof je dal vsaki jezikovni skupnosti strukture in orodja, da lahko razvija svojo kulturno in jezikovno istovetnost, »saj sta materni jezik in kultura zelo pomembna pri posredovanju vere in oznanjevanju evangelija,« da bi bili bolj samozavestni in sposobni dialoga na poti edinosti. Po 50 letih (in po sinodi, ki se je končala decembra 2015) je Cerkev naredila korak naprej na poti poenotenja: Cerkev si tudi spričo »novih občanov« (migrantov) in v iskanju preseganja posameznih identitet prizadeva za sožitje v različnosti, v kateri je jezik drugega lahko del lastnega kulturnega bogastva. Spodbuja projekte, ki povezujejo in združujejo jezikovne skupine različnih kultur v iskanju skupnega dobrega. Eden najtežjih ciljev, ki si jih postavljajo kristjani, je, da bi skušali razumeti in govoriti jezik drugih in da bi ne podlegali predsodkom. »Vsi smo odgovorni za vse.« Ni lahko, in vendar kristjani prispevamo k rasti in

*Incontro fraterno davanti al presepe
foto Veronica - Gorizia, 07/01/2018*

pozitivnim spremembam. To se še najbolj vidi v delovanju Karitas, saj je jezik dejavne in pristne ljubezni vsem razumljiv. Kot pravi sv. Pavel: »Ko bi govoril človeške in angelske jezike, ljubezni pa bi ne imel, sem postal brneč bron ali zveneče cimbale.« Ni dovolj poznati jezike, najprej moram želeti dobro drugega! »Brez ljubezni so moje besede prazno klepetanje,« izraz praznine, nič, uničujejo in ne gradijo. V ljubezni pa »besede postanejo dejstva, spremljajo, zdravijo, ... so iskre Polnosti, Vsega, so prerokba, ki kaže Pot, so zvezda, ki nas vodi onkraj meja,« je še dejal Valente. Prisrčnemu dvojezičnemu nastopu otrok waldorfske šole iz Bukovice pri Mirnu, ki so pod vodstvom učiteljice Michele De Castro odpeli nekaj božičnih pesmic, je sledila sveta maša, ki jo je vodil msgr. Redaelli. V homiliji je podčrtal, da kristjani, ki se zavedamo svojega krsta in božjega sinovstva, pridemo tudi do spoznanja svoje poklicanosti. Na srečanju, ki je ves čas potekalo v dveh jezikih (prevajala je ga. Kristina Škibin), so bile tudi molitve in pesmi v italijanščini in slovenščini. Pozdrav odsotnega koprškega škofa je prenesel g. Dominik Brus iz Nove Gorice. Novi predstojnik goriških kapucinov br. Giorgio Basso, ki je prvi prisostvoval bratskemu

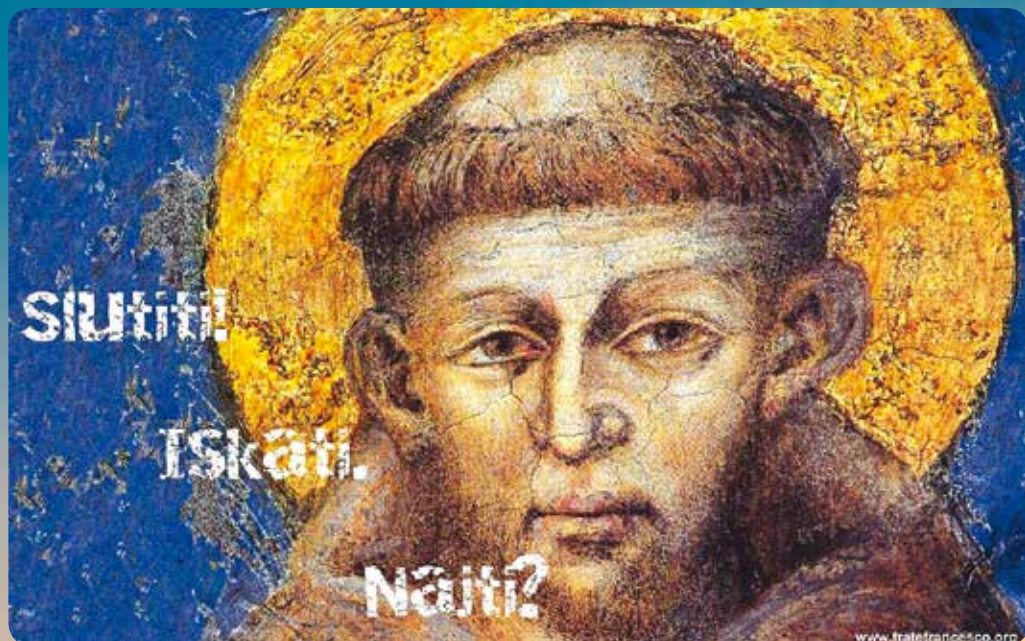
srečanju, je bil presenečen nad lepoto čezmejnega srečanja v bratskem duhu. Predsednik KB OFS Kostanjevica Stanko Šorli je na koncu lepo povzel srečanje, ko je povedal, da »ob jaslicah vedno znova občutimo, kako nas Božje Dete združuje in kliče, da delamo skupaj in pomagamo najbolj potrebnim.« Zato je vse pozval, da bi še naprej bili »aktivni in ustvarjalni« člani bratstev Frančiškovega svetnega reda. »To je naša velika odgovornost, zaveza, da s skupaj in z vsem žarom delamo za dobro Cerkev in sveta, ki trpi.«

Da bi bratsko srečanje imelo tudi konkretne sadove, so prisotni imeli tudi letos priložnost pokloniti svoj dar za pediatrično bolnišnico v Betlehemu. Pa še to: poleti je na programu skupno romanje v Sveto deželo.

*Daniel Devetak,
»Novi glas«, Gorica*

Duhovne vaje za mlade

Slutiti! Iskati. Najti?

Narodni svet Frame in FO pripravljamo postne duhovne vaje za vse framaše, Frančiškove animatorje in vse, ki bi si želeli malo bolj raziskati, kako se je sv. Frančišek Asiški spreobračal, in v tem najti duhovno hrano tudi zase. Lepo nam bo!

Prijave samo na: dhv@fo-frama.org

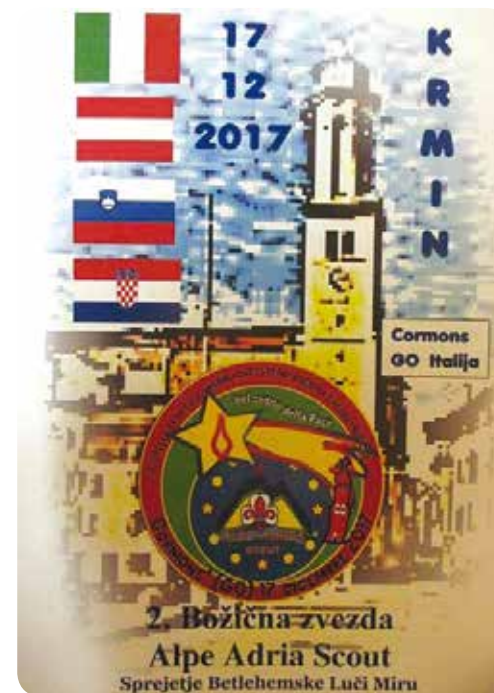
Ene sanje, eno ime, ena beseda

AA SCOUT + LUČ MIRU IZ BETLEHEMA
CORMONS (KRMIN), nedelja, 17.12.2017

Težko je razložiti, kako se lahko iz nekih sanj rodi ime, potem se ustvari beseda, razumljena kot v aramejščini, beseda kot trdna stvar, ki lahko daje oprijemljiva znamenja ... In sanje postanejo resničnost.

Smo zveza ljudstev, ki so bila še pred 100 leti sprta, in zdaj se srečujemo in družimo in lahko rečemo, da nam je lepo, ko smo skupaj. To so sanje, ki jih uresničujemo že nekaj let, in moramo, moramo nadaljevati ...»

Približno tako je danes napisal Alberto iz Benetk, eden od začetnikov ALPE ADRIA SCOUT, združenja odraslih skavtov iz Italije, Slovenije, Hrvaške in Avstrije, ki se srečujemo vsako leto tudi v predbožičnem času. Zakaj? Zato, da bi bili skupaj pod božično zvezdo, zato, da

bi ohranjali prijateljstvo, da bi preživeli lep dan, sodelovali pri štirijeznični sv. maši, si podelili mir ob LUČI MIRU IZ BETLEHEMA, si zaželeli vse lepo za bo-

žične in novoletne dni in se razšli z željo, da se spet kmalu srečamo.

In vse to se je zgodilo včeraj v Cormonsu, po naše Krminu, blizu Gorice. Zbrali smo se v zgodaj dopoldne, spili kavico in vroč čaj, se posladkali z odličnimi dobrotami, si ogledali krminski muzej krščanstva in njihovo bogato zbirko liturgičnih in nabožnih predmetov, ki pričajo o bogastvu vere v teh krajih. Vse podnapise in obrazložitve smo si lahko prebrali tudi v slovenščini. Ob 11h se je začela sveta maša v krasni krminski stolnici sv. Adalberta, ki jo je vodil domači župnik, sodelovali pa smo odrasli skavti in mladi krminski skavti. Na koncu smo ob betlehemski luči prižgali naše luči in – kot vedno – zapeli v vseh štirih jezikih našo »himno« Danes je dan, ki ga dal je Gospod, Questo e il di' che Signore ci da, Dies ist der Tag, den der Herr hat gemacht, Ovo je dan, što ga stvorio Bog.

Nekateri so se po kosilu povzpeli na bližnji hrib do cerkvice Matere Božje, od koder je bil čudovit razgled na zasnežene Karnijske Alpe in Dolomite v daljavi, drugi smo se sprehodili po Krminu. Druženje smo zaključili v kantini ob degustaciji vin in v velikem zaključnem krogu. Obljubili smo si, da se spet kmalu srečamo; če ne prej ob letu osorej.

Naj zaključim z besedami, ki jih je danes napisal Žarko, Buški gams: »Iz

Cormonsa smo včeraj odšli s hvaležnostjo in radostjo v srcih, ker nam je bilo dano, da smo preživeli nekaj uric skupaj. Bogu hvala. Bogu hvala tudi za ta duh druženja skavtov Alpe Adria, ki mora goreti tudi v prihodnje. S svojimi sosedi moramo in hočemo sodelovati in delati za mir, se skupaj truditi za boljši svet. Dragocena so nam bila tudi srečanja s skavti iz Padove in Poleselle, ki so nas gostili, ko smo romali k sv. Antonu v Padovo. Vsa ta prijateljstva je treba gojiti tudi v prihodnje. Hvala Paolu, hvala tebi Ester, hvala vsem, ki se trudite, da duh Alpe Adria veje in nas poživlja. Včeraj je bil res milosten dan.«

Da, bil je dan, ki ga je naredil Gospod. Hvala ti, Gospod, za ta dan!

Ester,
BOKSS Fužine

Lučarsko silvestrovanje v Kančevcih

V Domu duhovnosti v Kančevcih smo se od 28. 12. 2017 do 1. 1. 2018 zbrali člani Vere in luči z različnih koncev Slovenije, nad nami pa je vse dni druženja bdelo skrbno oko gospe Ivanke.

Tema našega druženja je bila: PRIDI IN ŽIVI V NAS. Prva dva dni je bila z nami skupina animatorjev misijonske skupine PRIDI. Z besedo in sliko so nam predstavili svoje misijonske dneve 2017 v Švici ter svoje delo med revnimi. Zbrana sredstva misijonov namenijo za pomoč in šolanje revnih otrok v Albaniji. Ob tem so nam pokazali filmček o oratoriju v revnem mestu v Albaniji.

Ko so animatorji odšli, je z nami imela prekrasno delavnico gospa Ivana, ki je nam pokazala kar nekaj tehnik, kako izdelati preprosto novoletno voščilnico. Ker so bile v Kančevcih na duhovni obnovi tudi družine z majhnimi otroki, smo izdelane voščilnice s čudovitimi mislimi lučke Nevenke in novoletnim voščilom podarili njim.

Imeli smo imeli tudi lučarsko mašo, ki jo je daroval gospod Boštjan iz Tišine. V nekaj besedah nam je lepo orisal pomen slepega starčka Simeona in Ane, ki je živela v templju.

Običaj doma je, da je predzadnji dan v letu tudi maša z družinami in Lučkami, bila je prekrasna, saj je bilo poleg lepih misli patra Primoža tudi veliko petja ob kitarah, bobnu, violini in flavti.

Naša nadaljnja naloga je bila izdelati okraske za okrasitev jedilnice in dvorane, v kateri je ob starem letu potekal novoletni program in nato zahvalna polnočna maša. Ob vsem naštetem nas je čakalo še drugo delo, saj smo se na novoletni zabavi poleg okrasitve pro-

stora pokazali tudi z nastopom skupine. Veliko časa nam je vzela priprava in vaje skeča, ki so ga sestavili Natalija, Urška, Monja in Rok. Na zabavi smo se predstavili z skečem SODOBNA DRUŽINA.

Ko se je začelo mračiti, smo se udeležili hvalnic in blagoslova doma in polja s kratkim, a prelepim ognjemetom.

Če mislite, da smo pozabili na zadnjo mašo v letu 2017, se motite. Daroval jo je pater Milan z brati kapucini. V veliki dvorani doma je zazvenelo čudovito petje in v naša srca se je naselil mir. Mir, ki ga tako potrebuje ves svet, ne samo mi, Lučkarji. Točno ob polnoči je bilo slišati premnoge lepe želje, stiski rok so se vrstili in v očeh marsikoga je bilo videti solzo sreče. V naši skupni jedilnici, s kozarcem v roki, nasmehom na ustih in srečo v srcu smo se podali v novo leto. Vse naše druženje pa sta lučki Eva in Alen spremljala s kitaro in harmoniko, tako da je bilo res veselo.

Še nekaj lepega nas je čakalo na novega leta dan. Skupna maša z krajani v cerkvi sv. Benedikta, ki jo je vodil pater Jurij.

Naše druženje se je končalo z besedami SE VIDIMO NA NASLEDNJEM SILVESTROVANJU. Hvala vsem, ki ste sodelovali in oblikovali to silvestrovanje z Lučkami v Kančevcih.

Alojz Gerold, Vera in luči, Radlje ob Dravi

Romanje, dolgo 3000 km

OD LEČEVICE
DO SANTIAGA DI COMPOSTELA

V ponedeljek, 29. 1. 2018 ob 19h je v dvorani uršulinskega samostana v Ljubljani predstavil svoje romanje k sv. Jakobu v Santiago g. Ivan Kapetanović. Doma je iz Lečevica pri Splitu, živi v Ljubljani, je podjetnik, mož, oče in dedek in zavzet romar.

Svoje romanje, dolgo 3000 km, ki ga je opravil v štirih etapah in zanj potreboval 83 dni, nam je predstavil v filmu, v knjigi in v pogovoru, ki ga je vodil g. Janez Gril, nekdanji urednik Družine.

Knjiga in film sta zapis in prikaz osebnih doživetij avtorja, ki ga je na poti s kamero spremljal njegov prijatelj, g. Stipe Božić, znani alpinist in snemalec. Posnela sta veliko zanimivih in neponovljivih trenutkov, srečanja z ljudmi s celega sveta, romanje skozi vasi in mesta, ob morju, čez hribe in gorske prelaze, med vinogradi in žitnimi polji, čez

kamnite mostove, po asfaltu in blatnih poteh, v soncu in dežju, mimo velikih katedral, vaških cer-

kvic in kapelic, mimo znamenj ob poti. Povsod se je spoštljivo ustavil in zmolil, stopil je tudi v vsako odprto cerkev in bil vesel, če je lahko prisostvoval sv. maši. Na poti je g. Ivan srečal tudi mamo s sinom iz Hrvaške, ki sta romala s kolesi, in slovenskega romarja iz Slavinj pri Hruševju.

Dolga in naporna pot mu je prinesla veliko radosti, spominov, novih prijateljev in globoko versko doživetje. Vse težke in naporene trenutke je doživljal kot dar in posvetitev romanja. Niso ga ustavili niti žulji niti utrujenost in boleče noge. Vedel je, da bo zmogel vse z Njegovo pomočjo, saj mu je neizmerno in brezpogojno zaupal. Romanje tj. *camino* ga je popolnoma prevzel in tudi letos se odpravlja na novo pot. Camino je zanj pot na hrib, s katerega želi videti vse tisto, česar še ni spoznal.

Knjiga je njegov dnevnik, ki ga je vsak dan pisal. Izjemno bogato je opremljena s fotografskim gradivom. To je potopis in biografija človeka, ki neustrašno hodi po poteh, jih doživlja z dušo in srcem, s solzami v očeh, vsakodnevno molitvijo in zahvaljevanjem Njemu, ki ga spremlja vsak dan in na vseh poteh.

Lep večer je bil to, vreden gledanja in poslušanja.

Ester

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene (36, 37)

XXXVI.

Kako je sveti Frančišek razložil bratu Leonu lepo videnje, ki ga je ta imel.

Nekoč je ležal sveti Frančišek težko bolan in brat Leon mu je stregel. Ko je ta nekega dne molil ob bolniku, se je zamaknil in Bog ga je v duhu prepeljal h globoki, široki in deroči reki. In ko obstane, da bi videl, kdo pojde čez reko, zapazi nekaj bratov, ki so vsi obloženi stopili v vodo, a jih je silni tok potegnil s seboj, da so utonili. Nekoliko drugih je prišlo do tretjine reke, nekoliko do sredine, nekaj že skoraj do nasprotnega brega, a vse je voda zaradi silnega toka in pa zaradi bremen, ki so jih nosili, spodnesla in so se utopili.

Ko je brat Leon to videl, so se mu močno zasmilili. A še je stal, kar pride velika množica bratov brez vsakega bremena ali teže in na njih je žarelo sveto uboštvo. In stopili so v reko ter jo prebredli brez vsake nevarnosti.

Po tem gledanju se je brat Leon vzdramil. Sveti Frančišek pa je v duhu spoznal, da je brat imel videnje; pokliče ga k sebi in ga vpraša, kaj da je videl. In ko mu brat Leon pove natanko vse videnje, pravi sveti Frančišek: "Kar si videl, je res. Velika reka je ta svet. Bratje, ki utonejo v reki, so tisti, ki ne slede evangelijskemu poklicu, zlasti ne, kar se tiče najvišjega uboštva. Tisti pa, ki jo prebrodijo brez nevarnosti, so oni bratje, ki ne iščejo ne časnih ne mesenih stvari in ne posedujejo ničesar na tem svetu, pač pa so zadovoljni, če zmerno živijo in se skromno oblačijo, posnemajoč Kristusa, golega na križu. Veseli in rade volje nosijo breme in sladki jarem

Jezusa in presvete pokorščine: zato gredo z lahkoto iz časnega v večno življenje."

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančisku. Amen.

36. premišljevanje

Upam si reči, da je v videnju/priliki o reki, kakor jo razlaga Frančišek, skrita osrednja misel Rožic, in prav tako njihova veličina in beda.

Ali je bralec pomislil, da so »videnja«, ki jih imajo Frančiškovi tovariši, idejne teze skupine »spiritualov«? Ko zgodovinske spomine nadomestijo »videnja«, Rožice izgubijo svoj čar in s tem tudi evangelijsko globino.

Ali bi se lahko podpisal pod to, kar pravi to poglavje?

Seveda ne, vsaj ne v določenih vidikih.

- ☞ Bremena strankarstva, ki ga nosi s sabo.
- ☞ Da se breme, zaradi katerega skupina bratov ne more prečiti reke, razume kot določena vizija frančiškanstva, povezana z dobesednim izpolnjevanjem vodila.
- ☞ Pomanjkanje odtenkov tako imenovanega duhovnega razločevanja, s katerim se govori o korenitosti uboštva.

Lahko pa bi podpisal pod druge vidike:

- ☞ Da hoja za Kristusom zahteva prelom in hojo brez bremen imetja, ugleda, znanja ...
- ☞ Da duhovno razločevanje, ki ne vodi k poboljšanju in življenjskim odločitvam, zlahka postane vreča, v katero padejo vse naše povprečnosti.
- ☞ Da mora modrost križa razsvetljevati vso pot manjšega brata, čeprav se izvedbene oblike razlikujejo.

Ali pretiravam, če rečem, da naše življenje v glavnem ne dopušča takega spraševanja?

XXXVII.

Kako ljubi Jezus Kristus na priprošnje svetega Frančiška stori, da se bogat in plemenit vitez, ki je svetega Frančiška zelo spoštoval in mu veliko ponudil, spreobrne in postane manjši brat.

Kristusov služabnik sveti Frančišek je nekega poznega večera dospel do hiše visokega in mogočnega plemiča, ki je njemu in tovarišu kot angeloma iz raja z največjo prijaznostjo in spoštljivostjo ponudil prenočišče. Ko je sveti Frančišek preudaril, da ga je ta gospod ob vstopu v hišo po bratovsko objel in poljubil, mu nato umil, posušil in poljubil noge, prižgal velik ogenj in pripravil pogrnjeno mizo – je začutil do njega veliko naklonjenost.

Tudi med jedjo jima je plemič z veselimi obrazom neprestano stregel.

Ko sta sveti Frančišek in njegov tovariš pojedla, je dejal plemič: "Glejte, oče moj, poklonim vam sebe in vse svoje stvari. Kadarkoli potrebujete tuniko ali plašč ali katerokoli stvar, kupite in jaz plačam. Glejte, pripravljen sem vas preskrbeti z vsem potrebnim, ker to po božji milosti lahko storim, saj imam obilno posvetnega bogastva: iz ljubezni do Boga, ki mi je dal, rad pomagam njegovim ubožcem.

Ko je sveti Frančišek videl toliko njegove vpljudnosti in ljubeznivosti in še radodarne ponudbe, ga je tako vzljubil, da je po odhodu na široko razlagal svojemu tovarišu: "Resnično, tale plemič bi bil pripraven za naš red, zakaj zelo je hvaležen Bogu in zelo ljubezniv in prijazen z bližnjim in z ubožci! Vedi, predragi brat, da je prijaznost ena izmed lastnosti Boga, ki iz same prijaznosti daje svoj dež in svoje sonce pravičnim in krivičnim; in prijaznost je sestra usmiljenja, ki gasi sovraštvo in hrani ljubezen. In ker sem v tem dobrem možu videl toliko

božje kreposti, bi ga rad imel za tovariša. Zato hočem, da se nekega dne vrneva k njemu in pogledava, ali ni Bog omehčal njegovega srca, da se nam pridruži v božji službi. Medtem pa hočeva prositi Boga, naj mu položi v srce to željo in mu da milost, da jo bo izpolnil."

Čudo prečudno! Le nekaj dni potem, ko je sveti Frančišek za to molil, je Bog plemiču položil to željo v srce. Pa pravi sveti Frančišek: "Pojdiva, brat moj, k tistemu prijaznemu možu, zakaj trdno upam v Boga, da bo plemič z isto prijaznostjo kot svoje imetje daroval samega sebe in postal naš tovariš." In sta šla.

Ko sta se približala njegovi hiši, je dejal sveti Frančišek tovarišu: "Počakaj me malo! Boga hočem prej prositi, da najino pot blagoslovi. Jezusu Kristusu naj bo po zasluženju presvetega trpljenja vseč, da podeli nama, ubožcema in slabičema, plemeniti plen, ki ga hočeva iztrgati posvetnemu življenju." Po teh besedah gre in se zatopi v molitev na kraju, kjer ga je tisti prijazni mož lahko videl.

Ta pa se je oziral takrat – tako je bilo Bogu vseč – na vse strani in zagledal svetega Frančiška, kako je pobožno molil pred Kristusom, ki se mu je v velikem veličastju prikazal in stal pred njim. In videl je, kako je bil sveti Frančišek v tem stanju dvignjen za dobro ped od tal.

To ga je po božji milosti tako ganilo in napolnilo z mislijo, da bi zapustil svet, da je brez odloga šel iz gradu in tekkel ves vnet svetemu Frančišku napro-

ti. Ko pride k njemu, ki je še vedno molil, poklekne k njegovim nogam in ga vztrajno in ponižno prosi, naj ga blagovoli sprejeti, da se bo skupaj z njim pokoril.

Takrat vidi sveti Frančišek, da je Bog uslišal njegovo molitev: prav to, kar si je sam želel, prosi ta plemič z veliko stanovitnostjo. Vstane, ga z gorečnostjo in duhovno radostjo objame in poljubi, zahvaljujoč se ponižno Bogu, da je s tako plemenitim vitezom pomnožil njegov red. Plemič pa je rekel svetemu Frančišku: "Kaj ukazuješ, da naj storim, oče moj? Glej, na tvoj ukaz sem pripravljen dati revnim vse, kar imam, in tako prost vsega posvetnega hoditi s teboj za Kristusom." Tako je po nasvetu svetega Frančiška tudi storil: razdelil je vse revežem, stopil v red in živel v veliki spokornosti in svetosti in poštenem prizadevanju. Ob svoji smrti pa je odšel v rajsko blaženost.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

Se nadaljuje.

*Posodobljeni prevod Alojzija Resa
pregledal in odmeve prevedel br. Miran Špelič*

37. premišljevanje

O prijaznosti kot krščanski kreposti govori Frančišek v Nepotrjenem vodilu (7,15). Prav tako njegovi življenjepisi (1 Cel 2; 17; 83). In vendar mi je kratka razprava o njej v tej rožici v pravo veselje.

☞ Njen izvor je v hvaležnosti.

☞ Ljudski pregovor: »Kdor je plemenit, zna hvaležen bit'«.

☞ Izraz notranje plemenitosti. Nekdo lahko nosi naziv viteza, ne da bi bil to v resnici; in obratno.

☞ Kot sestra ljubezni potem priteka iz božje prijaznosti, iz njegove neizčrpne velikodušnosti, ki daje soncu, da vzhaja nad pravičnimi in grešniki.

Kar sama od sebe mi je prišla podoba sonca, mogočnega in velikodušnega gospoda, ki siplje življenje po vsej zemlji, ko se v obilju razliva.

Frančišek je v soncu videl podobo Boga, Dobrega, vsega Dobrega, nenehno samodarovanje dobrin.

Obstaja zelo zanimiv vidik v tej rožici, ki se povezuje z našo skrbjo za pastoralo poklicev.

Besedilo poudarja razločevanje v vesti, ki ga opravi Frančišek, ki vidi v njegovo »franciškansko srce«. Več dvomov nam zbuja njegova strategija, ko se je potrudil, da bi ga vitez opazil. Očitno Rožice racionalizirajo strategijo, ko pravijo, da je to bil navdih od Boga.

Nič ne bo odveč, če nas bo ta stran spomnila, da so poklici odvisni od naše prošnje. Nam je Jezus rekel: »Prosimo gospoda žetve, da pošlje delavcev na svojo žetev.«

Dogaja pa se, da mi pomešamo delavce s številom privržencev, ki vstopajo v našo ustanovo. Taka pa zagotovo ni bila Jezusova obluba.

Robert Jauch OFM

Elizabeta Fjodorovna Romanova (1864–1918)

Spreobrnjenka – svetnica in nova mučenka Ruske pravoslavne cerkve

Ena najopaznejših znamenitosti v Jeruzalemu je poleg Zlate kupole na skali na Tempeljskem griču rusko-pravoslavna cerkev Marije Magdalene na zahodnem pobočju Oljske gore, ki leži na sredini poti med Cerkvijo narodov v vrtu Getsemani in cerkvico Dominus flevit (= Gospod je jokal), ki je posvečena Jezusovim solzam nad Jeruzalemom in njegovimi prebivalci (prim. Lk 19,41–44). Cerkev dal v tradicionalnem moskovskem slogu iz 16. stoletja s sedmimi veličastnimi zlatimi kupolami v letih 1885–1888 zgraditi car Aleksander III. v spomin na svojo mater Marijo Aleksandrovno, nemško princeso, in jo imenoval po njeni zaveznici Mariji Magdaleni. Posvetitve cerkve leta 1888 sta se udeležila carjev brat veliki knez Sergej in njegova žena, velika kneginja Elizabeta, nemška princesa, vnukinja britanske kraljice Viktorije in sestra Aleksandre, kasnejše žene ruskega carja Nikolaja II.

Elizabeta, ki so jo v domači družini preprosto imenovali Ella, je zrastle v strogo protestantski družini, vzgajali so jo k skromnosti in poleg dobre izobrazbe je v domači družini dobila tudi globoko vernost. Njena komaj 35-letna mati in ena od sester sta umrli za davico, tako da sta 14-letna Elizabeta in njena starejša sestra Viktorija moral prevzeti odgovornost za mlajše otroke in gospodinjstvo. Pod vpli-

Otroški portret
princese Elizabete

vom babice kraljice Viktorije se je okrepil tudi angleški vpliv, zlasti po materini smrti.

K občudovalcem mlade princese je spadal tudi njen bratranec, kasnejši nemški cesar Viljem II. Z velikim knezom Sergejem, ki ga je spoznala na srečanjih razvejene velike družine, ju je povezala pristna ljubezen, čeprav so bile politične presoje in pomisleki kraljice Viktorije proti tej zvezi. Poleg tega je veljal sin carja Aleksandra III. za grobega in gospodovalnega. Poročila sta se leta 1884 v Sankt Peterburgu. Zakon sicer ni bil posebno srečen in nista imela otrok,

Elizabeta von Hessen-Darmstadt
(2. z desne) v krogu svojih rodni sester

toda občasno sta skrbela za osirotele otroke iz bližnjega sorodstva.

Elizabeta je presenetljivo ostala zvesta svoji veroizpovedi. V nasprotju s svojo sestro, kasnejšo carico, ji ni bilo treba prestopiti v rusko pravoslavje, se je pa zelo zanimala za deželno vero, za pravoslavna bogoslužja in duhovno izročilo, čeprav je še naprej obiskovala evangeličansko bogoslužje. Ko se je mudila v Angliji, se ji je priljubila »visoka« smer anglikanske cerkve in njeno bogato bogoslužje. Vedno bolj pa je cenila tudi pravoslavno duhovnost svoje nove domovine in jo je »pogosto primerjala z duhovnim uboštvo izpraznjenega protestantizma,« kot je zapisal eden njenih ruskih življenjepiscev.

Ko je leta 1888 z možem potovala v Sveto deželo na posvetitev cerkve Marije Magdalene, se je dokončno odločila, da prestopi v veroizpoved svojega moža. Leta 1891 je čisto na tiho opravila ta prestop, saj je vedela, da bi njena nemška družina temu nasprotovala. Svoji godovni zavetnici Elizabeti Turingijski je dodala še drugo sv. Elizabeto, mater Janeza Krstnika. Car ji je ob prestopu podaril dragoceno ikono Mandiliona (= prta, na katerem se je po izročilu čudežno pojavila Jezusova podoba), ki jo je vse življenje imela v veliki časti. V obširnih pismih je skušala svojim sorodnikom pojasniti svoj prestop. Tako je na primer poudarjala, da je njen krst v Rusiji priznan. Samo dopolnili so ga z birmo. Hkrati je zagotavljala, da se bo svoje prve Cerkve spominjala z ljubeznijo.

Omembe je vredno, da je Elizabetina pobožnost odklanjala vsak praznoverni misticizem, ki ga je bilo v takratnem pravoslavju kar nekaj, prav odločno mu je nasprotovala. Popotni pridigar in domnevni duhovni zdravilec Rasputin s svojim ogro-

Ruska getsemanska cerkev na Oljski gori

mnim vplivom na carico, njeno sestro, v Elizabeti ni našel občudovalke.

Njen mož Sergej Aleksandrovič, ki ga je njegov oče istega leta imenoval za moskovskega generalnega guvernerja, je s svojim despotskim načinom vladanja podžigal revolucionarno vrenje v deželi. Z industrializacijo so se zaostri socialni problemi, ki so skupaj z rusko-japonsko vojno leta 1905 privedli do revolucije. Sergej je bil februarja 1905 v Moskvi žrtev atentata. Njegova vdova Elizabeta je takoj po njegovem umoru poiskala tolažbo v večdnevni molitvi. Atentatorja Ivana Kaljajeva je obiskala v zaporu, mu podarila sveto pismo in ikono ter ga skušala pripraviti do spreobrnjenja. Končno je pri svojem svaku carju Nikolaju II. celo vložila zanj prošnjo za pomilostitev, seveda brez uspeha.

Atentat na njenega moža je pomenil odločilen preobrat v življenju velike kneginje, ki se je po svojem prestopu v pravoslavje uradno imenovala Jelisaveta Fjodorovna Romanova, ampak je samo sebe še naprej imenovala Elizabeta, saj je dobila to ima pri krstu gotovo v spomin na svojo veliko prednico in »dru-

Ena od tipičnih sestrskih hiš
na zemljišču ruske cerkve na Oljski gori

žinsko svetnico» Elizabeto Turingijsko (1207–1231). Čisto v njenem duhu je sklenila, da se bo v bodoče v celoti posvetila ubogim, bolnim in umirajočim. Poznala je izročilo diakonis v nemškem protestantizmu in v anglikanski cerkvi, v Rusiji pa se je seznanila z življenjem pravoslavniških ženskih samostanov. Zdaj je iskala pot, da bi povezala socialno zavzetost in rusko samostansko življenje.

Ovdovela velika kneginja je zdaj videla kot svojo nalogo, da ustanovi samostan, ki bo deloval predvsem karitativno. V prelomnih časih je hotela

na sovraštvo in fanatizem odgovarjati z ljubeznijo in vero. Kot ena najboga-tejših ruskih velikih kneginj je prodala vso svojo lastnino in večino izkupička vložila v svoje karitativno delo.

Pozanimala se je za strukturo in organizacijo evangeličanskih ustanov diakonis ter anglikanskih in katoliških redovnic. Iz imena njene ustanove, »Samostan Marte in Marije« je razvidno, da naj bi bilo težišče samostana na povezovanju socialne in duhovne dejavnosti. Že obleka sester se je razlikovala od takrat pretežno črne obleke drugih redovnic. Središče nove sestrsk kongregacije je postalo posestvo ob cesti Bolšaja Ordynka v srcu Moskve. Tu je velika kneginja kupila vrt s štirimi hišami. Kasneje je zgradila poleg stavbe s celicami za sestre še ambulanto, majhno bolnišnico, dom za ostarele, sirotišnico ter hišo za goste in duhovnike.

V ambulanti je več kot 30 zdravnikov brezplačno sprejemalo bolnike. V letu 1913 so poskrbeli za skoraj 11.000 pacientov. V lekarni so reveži brezplačno dobivali zdravila. 140.000 ubogih je dobilo brezplačen obrok hrane. Ponudbo so dopolnjevali izobraževalni tečaji za mlade, nedeljska šola in knjižnica. Sestre samostana Marte in Marije so odhajale tudi v mesto k najrevnejšim. Tudi sama velika kneginja se ni bala odhajati v najbolj zloglasne dele mesta. Ko ji policija ni mogla več zagotoviti varnosti, je rekla, da ve, da je v Božji roki in ne v roki policije.

Socialno-karitativna usmeritev kongregacije je bila za rusko pravoslavno cerkev nova in tako so člani Svetega sinoda (= najvišjega cerkvenega organa) s sumničenjem gledali na dejavnosti in projekte velike kneginje. Vedno znova so jo sumili, da ponovno uvaja starocerkveno duhovno službo diakonis, in ji očitali, da skrivaj spreobrača k protestantizmu.

Velika kneginja
kot pravoslavna redovnica

Elizabeta se je sklicevala na ustrezni posvečevalni obred za diakonise v Konstantinoplu še konec 12. stoletja. Ta obred se ni bistveno razlikoval od posvečenja moških diakonov, čeprav posvetitve diakonis niso razumeli v smeri duhovništva. Velika kneginja je končno popustila in predložila novo verzijo vodila, po kateri ima skupnost Marte in Marije »za cilj, da z delom sester in drugimi možnimi sredstvi v duhu čistega krščanstva pomaga bolnim in ubogim ter prinaša pomoč in tolažbo trpečim in tistim v stiski in žalosti.«

Po nalogu Svetega sinoda je bilo zdaj ime skupnosti »križeve sestre ljubeznik«. Tako je bila že z imenom poudarjena razlika z »normalnimi« redovnicami, toda za Elizabeto je bila in ostala njena kongregacija vedno usmerjena tudi duhovno.

Priorica je svoje sestre vedno znova opozarjala, naj na smrt bolnim in umirajočim ponudijo spoved in obhajilo. In v samostanu je bogoslužno življenje poleg karitativnega dela igralo pomembno vlogo. Ob posvetitvi prve cerkve leta 1909 je štela skupnost 30 sester, leta 1914 jih je bilo 97, leta 1918 pa celo 105. Le majhen del sester je napravil zaobljubo neporočenosti. Elizabeta je sestram dovolila, da izstopijo iz skupnosti in se poročijo. V tem primeru je sestra celo dobila balo in je bilo zanje dobro poskrbljeno.

Ker je delo sester naredilo velik vtis na številne ljudi tudi zunaj ruske pravoslavne cerkve, sta Elizabeta Fjodorovna in njen samostan postala žrtev boljševističnega sovraštva do vere. Ponudbe nemškega sorodstva, da jo odpeljejo v tujino, je odločno odklo-

Sarkofag
s posmrtnimi
ostanki svetnice
v ruski
getsemanski cerkvi

Oljska gora z Getsemanijem, pogled od Zlatih vrat

Relikvije in pobožni predmeti svetnice

nila. Izjavila je: »Nikomur nisem storila nič hudega. Božja volja naj se zgodi.« Skupaj s številnimi člani carske družine in tovarišico sestro Barbaro Jakovljevo so jo v velikonočnem tednu leta 1918 aretirali, odpeljali v Alapajevsk, mestece na Uralu v bližini Jekaterinburga, in jo v noči na 18. julij 1918, dan po umoru carske družine, brutalno umorili. Elizabeta naj bi v tem položaju kot svoje zadnje besede izrekla besede, ki jih je

dala vklesati že na nagrobnik svojega moža Sergeja: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo« (Lk 23,34). Morilci so jih žive vrgli v rov starega rudnika, divje streljali v umirajoče, in na koncu, ko je bilo še vedno slišati prepevanje svetih pesmi, v rov vrgli še granato.

Ko je področje začasno zavzela Čehoslovaška legija, so trupla potegnili na svetlo in identificirali. Vojaki ruske bele garde, ki so kasneje delovali na tem področju, so jih odnesli v Sibirijo. Po prizadevanjih Elizabetine rodne sestre Viktorije, ki je bila poročena v Angliji, so posmrtni ostanke Elizabete in njene tovarišice Barbare s pomočjo angleške vlade leta 1920/21 prenesli v Palestino. Tam so jih pokopali v cerkvi, ki je bila za Elizabeto vedno posebnega pomena in pri katere posvetitvi je bila leta 1888 sama prisotna.

Samostan Marte in Marije v Moskvi je po letu 1918 nekaj let še lahko deloval. V drugi polovici dvajsetih let 20. stoletja pa so ga dokončno zaprli, sestre pa nasilno preselili v Srednjo Azijo.

Elizabetina nečakinja Alice von Battenberg, mati princa Filipa in tašča angleške kraljice Elizabete II., je leta 1949 na grškem otoku Tinosu ustanovila kongregacijo Marte in Marije po vzoru ustanove svoje tete.

Po koncu komunističnega režima je moskovska mestna vlada leta 1992 izročila na novo ustanovljeni kongregaciji Marte in Marije ohranjene stavbe samostana. Leta 1994 so se vanj lahko spet vselile sestre s svojo novo voditeljico, nekdanjo novinarko, ki je v spomin na ustanoviteljico kot redovnica sprejela ime Elizabeta. Leta 1995 je moskovski patriarh Aleksej II. podelil ponovno odprtemu samostanu svoj blagoslov, ta pa je na novo razvil svoje delovanje kot pred revolucijo. Svojo izobraževal-

no dejavnost je razširil na vso Rusijo in pridobil celo podružnico v Rigi v Latviji. Kongregacija Marte in Marije ima zdaj svojo lastno službo zdravstvene nege in oskrbe s 100 sestrami, svoje delo v bolnišnicah in domovih za ostarele, na obiskih po domovih in pri spremljanju umirajočih pa razume kot zadoščevanje za karizmatično ustanoviteljico, ki so jo umorili revolucionarji.

Pobožnost in resnost verskega prizadevanja Elizabete Fjodorovne sta že kmalu zbudili pozornost. Tako je francoski veleposlanik v Sankt Peterburgu zapisal v svoj dnevnik: »Velika, vitka, s svetlimi, nedolžnimi, globokimi očmi ... Njen pogovor je razkrival lepo dušo, naravno in resno.« Elizabeta se je izkazala kot prepričana in prepričljiva kristjanka, ki so ji še za časa njenega življenja številni pričevalci, ki so se srečali z njo, pripisovali svetništvo, kot je dejal takratni anglikanski škof.

Dejansko je veliko kneginjo skupaj z njeno tovarišico Barbaro zaradi okoliščin njune smrti leta 1981 ruska pravoslavna cerkev v izgnanstvu razglasila za svetnico in njen sarkofag so postavili pred ikonostas jeruzalemske cerkve Marije Magdalene.

Njeni kanonizaciji kot nove mučenke se je leta 1992 pridružil moskovski patriarhat. Njena nečakinja Alice von Battenberg je bila po smrti leta 1969 po svoji poslednji volji prav tako pokopana v glavni ladji cerkve Marije Magdalene pred ikonostasom nedaleč od tete. V tridesetih letih 20. stoletja je sama obiskala cerkev in stanovala v samostanu redovnic kot romarka.

Za Elizabeto pa se je z grobom v ruski cerkvi na Oljski gori uresničila njena goreča želja, da bi bila tukaj pokopana, saj je že pri svojem prvem srečanju z

Stopnice t. i. »srednje poti na Oljsko goro« v sestrskem vrtu

Jeruzalemom in ob posvetitvi cerkve Marije Magdalene izjavila, da bi nekega dne želela biti tu pokopana.

Prevedla Vera Lamut

Ruska sestra pri delu na vrtu

Popotni dnevnik (nadaljevanje)

Ne boj se stopiti na neznano pot, da bi dosegel nepoznane cilje

10. avgust

Jutranji prihod vlaka v Sankt Peterburg, točno ob uri. Seveda je prijazna sprevodnica prinesla prej še zajtrk s kavo. Tako je železnica spet pokazala svoj prijazen obraz prek sprevodnice.

V Sankt Peterburgu sem pa že domač. Nekajkrat z romarji in vsaj dvakrat že tudi sam. Mesto sem že dostikrat prepeščil, kot imam v navadi, in malo pa tudi z mestnim prometom. Tudi Peterburg ima ugodno vozovnico, le 40 rubljev tramvaj, avtobus ali trolejbus, metro pa 5 rubljev več. Obnavljam obiske spomenikov in cerkva, tako je dan kar hitro

minil. Zvečer se odpravim v dominikansko cerkev k somaševanju za praznik sv. Lovrenca. Maševal je pater, pravi Rus, medtem ko so ostali sobratje Poljaki. Gospa Tamara se je oglasila po maši in me peljala še k minoritom na Krasnoarmejski ulici. Patri so bili ravno pri večerji in se me povabili zraven. Veliko novih stvari sem izvedel, med drugim tudi, da imajo v samostanu romarski dom. Samostanska cerkev ima sv. Antona »Čudotvorca«. Če bi mu rekli »Padovanski«, bi bilo to premalo. V zvezi s svetniki, kot sta sv. Jozafat in sv. Andrej Bobola, so mi pa potrdili, kar sem že sam zvedel. P. Peter, ki je predstojnik in je doma z Bresta v Belorusiji, je pojasnil zadeve v zvezi s pravoslavnimi. Bližajoči se obisk vatikanskega državnega sekretarja kardinala Parolina pri Putinu so patri razumeli kot srečanje vrhov, medtem ko pa v bazi ostaja pravilo: živi in pusti drugega živeti. Takšno je ekumensko

načelo v Rusiji. Pustimo se presenetiti. Bomo že kmalu izvedeli. Drugače pa je v Kazahstanu. Tam pravoslavja ni ali ga je zelo malo in je prilika za misijonsko delo zelo ugodna. In od tam prihajajo novi poklici.

Razkazali so mi odlično urejen samostan, ki je seveda dar minoritov iz Italije. Vrnil sem sem bolj pozno v prebivališče in receptorka je povedala, da po deseti uri piva ne smejo prodajati. To je verjetno odločil kakšen ruski Keber.

11. avgust

Že sinoči so bratje minoriti z veseljem naznanjali današnji praznik sv. Klare Asiške. Frančiškovim sinovom je svetnica v skupno veselje. Zato je današnji Klarin praznik ravno prilika za moj zadnji aktivni dan raziskovalne poti po slovanskem svetu. Jutri bo že pot domov.

Sankt Peterburg mi je že zelo poznan, čeprav je bil zadnji obisk v mrzlih

zimskih dneh januarja pred tremi leti. Tokrat pa pri prijaznih 23°C poletnega vzdušja.

Sankt Peterburg, prebivalci ga ljubkovalno imenujejo tudi »Piter«, je drugo največje mesto v Ruski federaciji. Mesto se razteza na 1.439 km². Zaradi priseljevanja iz bivših sovjetskih republik se prebivalstvo približuje 7 milijonom. V bližnji okolici pa jih živi še deset milijonov. Leži na strateško izjemno pomembnem mestu, kjer se reka Neva deltasto izliva v Finski zaliv in dejansko simbolizira rusko okno v Evropo. Mesto je bilo ustanovljeno 27. maja 1703 na ukaz carja Petra I. Velikega, ki je mestu z najemom tujih – predvsem italijanskih – arhitektov dal evropske značilnosti. Je eno najpomembnejših ruskih pristanišč, zato je z gospodarskega vidika od nekdaj izjemno pomembno mesto.

Od 18. avgusta 1914 do 26. januarja 1924 se je mesto imenovalo **Petrograd**,

od 26. januarja 1924 do 6. septembra 1991 pa **Leningrad**.

Mesto samo je vredno ogleda skupaj z vsemi znamenitostmi, poleg tega pa še vožnja po kanalih Peterburga. Za sam Eremitaž je za ljubitelje umetnosti en dan premalo. Seveda pa se je nujno pripraviti na obisk Peterburga, sicer je lahko za koga mesto tudi dolgočasno. Najboljše premikanje po mestu je s trolejbusi ali tramvaji, za daljše razdalje pa z metrojem. Zelo odmeven dogodek prejšnjega meseca na verskem področju je bil obisk relikvij sv. Nikolaja (Čudotvorca) iz Barija v Italiji. Poslušal sem mogočen govor vseruskega patriarha Kirila v čast sv. Nikolaju. Nad milijon ljudi je obiskalo relikvije sv. Nikolaja. Patriarh ima res dar pompozne govornika v dobrem pomenu besede. Jezik mu teče v izborni ruščini. Veselje ga je poslušati. Ob sklepu govora se je na prvem mestu zahvalil svetemu očetu in vatikanski delegaciji, ki je spremljala svetnikove relikvije. Ruski patriarh ima namreč v Bariju stalnega duhovnika v kapeli ob sv. Nikolaju.

Sankt Peterburg je bil pred dobrimi 300 leti zamišljen kot okno na zahod, prav tako pa tudi začetek poti na vzhod s transibirsko progo nekaj kasneje. Ta proga se uradno sicer začne v Moskvi, vendar je Sankt Peterburg povezan z

Moskvo z najnovejšim hitrim vlakom SAPSAN, ki dosega tudi 300 km na uro. Če bi se hotel prepeljati čez celotno Rusko federacijo, bi dodal še približno 700 km. In tako bi dosegel skupno število 9.928 km, kar pa je v enem kosu predolga pot za običajne popotnike. Program je potrebno tako prilagoditi, da je vlak po odsekih, vmes pa ogledi mest s prebivanjem v hotelih.

Transsibirska železnica, zgrajena med letoma 1891 in 1916, je mreža železnic, ki povezuje evropski del Rusije s pokrajinami ruskega Daljnega vzhoda. Dolžina železnice je 9.288 km. Prečka 8 časovnih pasov in je tako najdaljša železnica na svetu.

Primerjava teh podvigov skozi zgodovino in zlasti v današnjem času s slovenskimi železnicami je sploh težka stvar. Naj bo to hitrost obnove kočevske proge ali pa elektrifikacija do Hodoša, ki še vedno popolnoma ne deluje, ali pa genialno ustvarjanje drugega tira. Primerjave ni. Železničarji bi morali v šolo v Rusijo, kot so hodili včasih partiji na politično usposabljanje. Morda bi kaj pomagalo.

12. avgust

In še zadnji dan, odhod domov. Odhod hitrega vlaka iz Sankt Peterburga je že ob 7.10. Do Moskovskega kolodvora je potreben še metro. Bil sem dovolj zgodaj, da je

bilo časa dovolj za hotelski zajtrk, ki sem ga dobil v vrečki. Na postaji velik vrvež. Skupine turistov so se valile z nočnih vlakov iz Moskve, predvsem Azijci. Za vstop na vlak »SAPSAN« je kar dvojna kontrola ob varnostnih ukrepih. Vlak potrebuje iz Sankt Peterburga do Moskve dobre 4 ure. Primerljiva razdalja bi bila od Ljubljane do Prage ali do Niša. Od Leningrajskega kolodvora v Moskvi še vlak na letališče Šeremetjevo. Javni prevoz je odlično zastavljen in zagotavlja tudi točnost.

Mnoga nova odkritja in doživetja na tej kar dolgi poti so se mi bogato obrestovala. Vsakomur priporočam: Ne boj se stopiti na neznano pot, da bi dosegel nepoznane cilje.

piše p. Peter Lavrih

Cvetna nedelja v Jeruzalemu

od 19. do 26. marca 2018

V postnem času je romanje v Sveto deželo posebno doživetje! Udeležba pri procesiji cvetne nedelje iz Betfage, čez Oljsko goro v Jeruzalem, je neponovljivo srečanje s kristjani v Sveti deželi!

Več informacij o romanjih najdete na spletni strani: <http://www.sveta-dezela.si/index.php/content/display/494>.

Darovi za Sveto deželo (december 2017 - januar 2018):

Po 7 € Rihard Cibej;
10 € Stanislav Stanič, Marija Zelenc, Ivanka Bavcon, Veronika Jurca;
15 € Marija Jeltnikar, Ivan Naveršnik;
20 € Nikolaja Malalan, Avrelj Franc Ravnik;
25 € Marija Stibilj;
30 € družina Kogoj;
60 € Dolores Omahen;
40 € Andrej Prošek;
50 € Andreja in Stane Tičar, Marija Car, Marjeta Nikola, Jožefa Zupančič, Ivana Čopič;
60 € Vlasta Globevnik, Nika Beravs;
100 € Alojz Rudolf, David Omahen, Alenka Poljšak;
Skupaj 942 €

PRIJAVE

po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134
www.sveta-dezela.si
komisariat@rkcsi

Pozabljene spretnosti

Lončarji z gorečim srcem

V župniji sv. Jurija na Ptuju se radi družimo v različnih delavnicah. Pekli smo že razne vrste kruha, potice, medenjake, izdelovali sire ... Tokrat vam bomo predstavili lončarsko delavnico, v kateri je nastalo veliko lepih in pripravnih posod. Zbrali smo se pri lončarskem mojstru, vzeli v roke brezoblično glino. In – pogledajte, kaj je nastalo!

Razvaljali smo del gline in ga obrezali v krog, pri tem pa smo si pomagali z okroglim modelom. Oblikovali smo daljše svaljke in jih polagali enega na drugega po obodu kroga.

Plasti smo zlagali do želene višine, pri tem pa pazili na enakomerno debelino sten.

Na koncu smo posodo okrasili, stene pa nežno zgladili z vlažno gobico. Dodatne okraske smo »lepili« s pasto iz gline in vode.

Vsak sloj smo sproti s prsti zgladili proti dnu, da se je material povezal. Pomagali smo si z malim nožem in plastično gladilko ...

Izdelek je potrebno speči v posebnih pečeh, za kar lahko poprosimo katero od najbližjih lončarskih delavnic. Tako. Zdaj ste videli.

Človek lahko v vsakodnevnom življenju najde spodbude za svoje duhovno življenje. Kot je potrebno lončarske izdelke speči v peči, kjer je zelo visoka temperatura, da so izdelki lepi in uporabni, tako želimo vsem, da bi se naša srca »prepekla« v ognju Božje ljubezni in gorela Bogu ter bratom in sestrām v veselje.

Delavnice se je udeležila Irena Sarič, komentar dodala Doroteja Emeršič

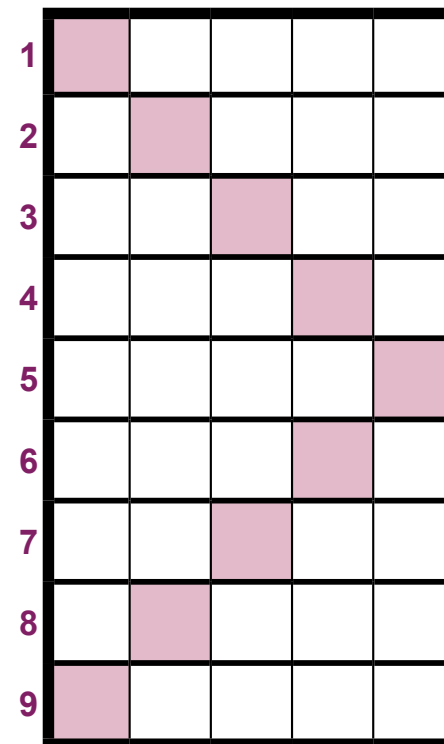
Nagradna izpolnjevanika

S pomočjo opisov poiščite 9 besed in jih vpišite v lik. Ob pravilni rešitvi boste na označenih poljih dobili ime in priimek slovenskega duhovnika, teologa, ljubljanskega nadškofa in božjega služabnika, rojenega leta 1900 v Vrbi na Gorenjskem. Slovel je kot dober govornik in pričevalec za Kristusa. Čeprav je bil narodno zaveden, ga je komunistična oblast psihično in fizično trpinčila ter nanj leta 1952 v Novem Mestu izvedla celo atentat, ki pa ga je po božji previdnosti preživel. Postopek za njegovo razglasitev za blaženega se je začel leta 1999.

1. vzvišen prostor med prezbiterijem in cerkveno ladjo za branje svetega pisma, 2. božji sel, krilatec; dobro duhovno bitje, ki biva zunaj vidne narave, 3. večji predmet z mizi podobnim delom, sliko, kipi za opravljanje krščanskega bogoslužja, 4. duh, ki odločilno vpliva na človekovo življenje in usodo, 5. pripadnik župnije, 6. sveto ime izraelskega boga Jehove, 7. liturgično oblačilo v obliki širokega traku za okoli vratu kot znamenje duhovništva pri opravljanju

bogoslužja, 8. sveto iz voska ali vosku podobne snovi s stenjem v sredi, 9. dragocena obredna posoda, zožena proti podstavku.

Sestavila: Frančiška Pavlič

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:
KDOR BO SPREJEL VERO IN BO KRŠČEN, BO REŠEN.

Na uredništvo ste poslali 27 pravih odgovorov. Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje.

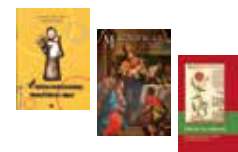
Tokratni nagrajenci so:

1. nagrada: **Francka Birska**, Nikole Tesle 11, SI-5290 Šempeter pri Gorici
2. nagrada: **Barbara Sladič**, Slavka Gruma 80, SI-8000 Novo mesto.
3. nagrada: **Marija Zalta**, Srednja vas 42, SI-4267 Srednja vas pri Bohinju.

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 1. aprila 2018. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Slikanica Anton Padovanski – Frančiškov brat;
2. nagrada: Revija Magnificat;
3. nagrada: Flores in colores, zbornik

Christian Gostečnik OFM BOLEČINA LOČENOSTI

Ko razpade odnos, ko odide dekle, ko se fant ne javi več, lahko vse to grozovito boli. Še bolj pa boli izdajstvo, prevara, ko partner odide drugam. Ni ga hujšega čustvenega razcepa in žrela, ki srka nedolžne žrtve, otroška srca, kakor je razpad družine. Tedaj ni več varnosti, je samo še krik bolečine, ki se razlega po opustošenih poljanah družinskih sag. Otrok že po naravi hrepeni po pripadnosti in sprejetosti, zdaj pa se mu to hrepenenje izjalovi. A tudi tu je in mora biti pot naprej, pot, ki jo omogoča milostni poseg od Zgoraj.

format vsake 14 x 20 cm
obsegi strani 344
cena 19 €

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf

